

**SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE**  
**z działalności**  
**Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji**  
**za rok 2007**

*Każda osoba niepełnosprawna ma prawo do szacunku  
dla swojej integralności umysłowej i fizycznej  
na równych zasadach z innymi obywatelami.*

*(Konwencja Praw Osób Niepełnosprawnych ONZ, art. 17)*

**1) Nazwa: Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji**

- Data powstania: 6 listopada 1995 r.
- Siedziba: ul. Dzielna 1, 00-162 Warszawa
- TEL. 0\*22 635-13-30, FAX: 022 635-11-82
- e-mail: [integracja@integracja.org](mailto:integracja@integracja.org)
- Nr w Krajowym Rejestrze Sądowym: 0000102130
- NIP: 524-13-92-300, REGON: 011942877
- Status OPP od stycznia 2005 r.
  
- **Członkowie zarządu** (według aktualnego wpisu w KRS)
  - Piotr Maciej Pawłowski, prezes zarządu (pesel: 66033015677)  
Adres: ul. Siedzibna 32/1, 03-317 Warszawa
  
  - Ewa Teresa Pawłowska, członek zarządu (pesel: 64051412368)  
Adres: ul. Siedzibna 32/1, 03-317 Warszawa
  
  - Marzena Elżbieta Gancarczyk, członek zarządu, od 2 marca 07 Wiceprezes SPI, (pesel:  
- 70092400466), Adres: ul. Długa 66, 05-261 Marki
  
  - Beata Jolanta Łoza, skarbnik zarządu (pesel: 70092400824)  
Adres: ul. Długa 66a, 05-261 Marki
  
- **Cele statutowe organizacji:**

Celami Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, zapisanymi w rozdziale II statutu pod § 7 jest:

- 1) wspieranie działań osób niepełnosprawnych i promocja ich inicjatyw,
- 2) zwiększenie integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych w społeczeństwie,
- 3) tworzenie sprzyjających warunków dla funkcjonowania osób niepełnosprawnych w społeczeństwie,
- 4) popieranie budownictwa dostępnego dla osób niepełnosprawnych,
- 5) udzielanie pomocy osobom niepełnosprawnym, w tym osobom poszkodowanym w wypadkach komunikacyjnych, w tym między innymi poprzez pomoc udzielaną ich rodzinom i opiekunom,
- 6) zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych,
- 7) edukacja społeczna oparta na zasadach integracji,

- 8) inicjowanie i realizowanie działań zmierzających do poprawy sytuacji osób niepełnosprawnych,
- 9) promowanie aktywności sportowej osób niepełnosprawnych.

## **2) Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych, a także opis głównych zdarzeń prawnych w jej działalności o skutkach finansowych,**

- zasadą działalności Stowarzyszenia jest poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, głównie w Polsce. W tym celu podejmowane są działania, które kształtują ich obywatelską świadomość i powodują wyrównywanie szans w życiu społecznym. Formami realizowanych celów są podejmowane projekty skupiające się głównie na szerokiej informacji, edukacji, aktywizacji zawodowej a także na promocji działań na rzecz osób niepełnosprawnych, co w afekcie kształtuje integracyjne postawy całego społeczeństwa.
- **Przedmiotem działalności statutowej Stowarzyszenia, jako organizacji pożytku publicznego są następujące działania podejmowane w zakresie:**
  - 1) wydawania pism, biuletynów i innych publikacji,
  - 2) doradztwa personalnego i pośrednictwo pracy świadczone na rzecz osób niepełnosprawnych
  - 3) organizowania sympozjów, konferencji i konkursów
  - 4) tworzenia i prowadzenia centów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych na terenie całego kraju
  - 5) tworzenia filmów edukacyjnych i kampanii społecznych
  - 6) organizowania, promowania imprez i wydarzeń sportowych
  - 7) tworzenia i prowadzenie portali internetowych
- **opis głównych zdarzeń o skutkach finansowych w działalności Stowarzyszenia w 2007 r.**

W roku 2007 działania Stowarzyszenia skupiły się głównie na podstawowych celach statutowych czyli na szerokiej informacji, poradnictwie, edukacji i aktywności zawodowej a także wydawaniu pism i publikacji promujących osoby niepełnosprawne i kształtujących integracyjne postawy. Podejmowane działania w blisko 30 projektach realizowanych przez Stowarzyszenie można podzielić na następujące zakresy tematyczne. Do prezentacji wybieramy najbardziej doniosłe zadania, które mają wpływ na poprawę jakości życia niepełnosprawnych Polaków:

### **I. DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA, PORADNICTWO I AKTYWIZACJA ZAWODOWA**

#### **1. Centra Integracja**

Centra Integracja stanowią integralną część realizowanego zakresu działania oraz struktury Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji. Istotą tych działań jest ułatwianie osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji, podnoszenie poziomu wiedzy o przysługujących im prawach obywatelskich, a także prowadzenie aktywizacji zawodowej i przeciwdziałanie marginalizacji społecznej tej grupy obywateli.

Ostatni Powszechny Spis Narodowy przeprowadzony przez Główny Urząd Statystyczny (2002 r.) szacuje liczbę niepełnosprawnych Polaków na ok. 5,5 mln osób, co stanowi 14,3 proc. społeczeństwa. Dlatego Stowarzyszenie podjęło energiczne działania ukierunkowane na udzielanie informacji, poradnictwa a jednocześnie na wzmocnienie

kwalifikacji zawodowych osób niepełnosprawnych i dostarczenie im wiedzy nt. funkcjonowania na rynku pracy.

**Adresatami działań Centrów** są osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności, które mają utrudniony dostęp do zasobów wiedzy i informacji z uwagi na brak w skali kraju wyspecjalizowanych i profesjonalnie zarządzanych punktów informacyjnych dla osób niepełnosprawnych. Także rodziny osób niepełnosprawnych oraz osoby zainteresowane problematyką niepełnosprawności (pracownicy służb socjalnych, działacze organizacji pozarządowych, urzędnicy, dziennikarze itd.) mogą skontaktować się z Centrum, gdzie uzyskają wyczerpujące informacje i porady we wszystkich sprawach dotyczących niepełnosprawności.

### **Siec Centrów Integracja**

Pierwsze Centrum Informacyjne dla Niepełnosprawnych powstało w Warszawie w 2003 r. Dziś placówka ta, pod nazwą Centrum Integracja, służy nie tylko informacją, ale zajmuje się aktywnym pośrednictwem pracy. Centrum w Warszawie było oblegane przez klientów z całego kraju. Dlatego w 2005 r. została podjęta decyzja stworzenia Centrum na południu kraju – w Krakowie. Jego oficjalne otwarcie nastąpiło w czerwcu 2006 r. a w końcu 2006 r. rozpoczęło działanie Centrum w Zielonej Górze. Trwały też prace nad otwarciem placówki w Gdyni. Działające już placówki, jak i następne jakie będą powstawać w kraju, realizują merytoryczne i techniczne modelowe rozwiązania przygotowane w trosce i z myślą o wybranych beneficjentach, którymi są głównie osoby niepełnosprawne. Każde z Centrów Integracja jest miejscem architektonicznie dostępnym.

W roku 2007 Stowarzyszenie zakończyło pierwszy etap tworzenia sieci Centrów Integracja, gdzie każda placówka stanowi element całości. Centrum w Warszawie, z racji najdłuższego doświadczenia, stanowi placówkę modelową, replikowaną w nowopowstałych ośrodkach.

### **Podstawowe zadania centrów:**

- udzielanie porad w zakresie uprawnień i przywilejów socjalnych, edukacji, rehabilitacji,
- porady prawne,
- prowadzenie szkoleń i aktywizacji zawodowej,
- pomoc i wsparcie psychologiczne,
- udzielanie informacji o działających na rzecz środowiska w kraju ośrodkach, instytucjach i organizacjach pozarządowych oraz dostępnych programów pomocy finansowej i zasad korzystania z ich wsparcia,
- wydawanie informatorów i broszur na temat różnych aspektów życia osoby niepełnosprawnej,
- aktywizacja społeczna i zawodowa (szkolenia),
- promocja modelowych rozwiązań i metod pracy poprawiających komfort życia osobom niepełnosprawnym,
- działania na rzecz wdrożenia w Polsce standardów prawnych i rozwiązań systemowych dla środowiska,
- współtworzenie internetowego portalu informacyjnego [www.niepełnosprawni.pl](http://www.niepełnosprawni.pl) poprzez dostarczanie informacji lokalnych,
- współpraca z organizacjami pozarządowymi,
- pomoc w realizacji prowadzonych przez Stowarzyszenie kampanii medialnych.

### **Działy Centrów Integracja:**

W Centrach funkcjonują dwa działy:

- Dział Informacji i Poradnictwa
- Dział Aktywizacji Zawodowej

- **Dział Informacji i Poradnictwa** ma charakter aktywizujący, przygotowany jest do przyjmowania ludzi szukających informacji, porady i rozwiązywania życiowych problemów. Utrzymuje jednocześnie ścisłą współpracę z działem aktywizacji zawodowej. Okazuje się, że dla wielu osób niepełnosprawnych taki kontakt może być początkiem przemiany i poprawy jakości życia.

Dział Informacji i Poradnictwa zapewnia rzetelną i pełną informację (razem danymi teleadresowymi, niezbędnymi drukami oraz instruuje o sposobie postępowania) w następujących zakresach:

- orzecznictwa rentowego
- ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, jak i rodzicom i opiekunom dzieci niepełnosprawnych
- edukacji (od opieki przedszkolnej po szkolnictwo wyższe)
- lecznictwa i rehabilitacji
- likwidacji barier architektonicznych
- podatków i rozliczeń podatkowych
- programów realizowanych przez podmioty publiczne, samorządowe i pozarządowe
- sprzętu rehabilitacyjnego oraz sprzętu codziennego użytku

Poza tym w każdej życiowej sprawie, z którą nie radzą sobie osoby niepełnosprawne.

W Dziale tym pomocą i wsparciem służą specjaliści z wykształceniem socjalnym, prawniczym, pedagogicznym. Są to:

- doradcy socjalni
- doradcy ds. osób niepełnosprawnych
- konsultanci: prawnicy i psychologowie
- Dodatkowo w Centrach pomagają również wolontariusze.

Pracownicy Działu przygotowani są do świadczenia usług z zakresie indywidualnego doradztwa socjalnego, psychologicznego i prawnego. Organizują także warsztaty i spotkania usamodzielniające osoby niepełnosprawne. Konsultują wydawane przez Centrum publikacje oraz współpracują z magazynem "Integracja" i portalem [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl)

Dział przygotowany jest do udzielania pomocy zgodnie z regulaminem działu (w załączeniu), wywieszonym w widocznym miejscu Centrum.

**Dział Aktywizacji Zawodowej** - ma charakter aktywizujący zawodowo osoby niepełnosprawne

i przygotowany jest do pomocy w tym zakresie. Stanowi ogniwo łączące niepełnosprawnych szukających pracy z pracodawcami, którzy pragną zatrudnić takie osoby.

Dział Aktywizacji Zawodowej zapewnia rzetelną pomoc i wsparcie w następujących zakresach:

- aktywnego wyszukiwania osób niepełnosprawnych w wieku aktywności zawodowej  
i informowanie ich o możliwościach zatrudnienia m.in. poprzez udział w imprezach związanych z problematyką niepełnosprawności oraz działania promocyjne
- konsultacji doradcy zawodowego (w tym badania predyspozycji zawodowych)
- porad psychologa (w tym badania predyspozycji zawodowych)
- konsultacji prawnych nt. prawa pracy i kwestii z związanych z zatrudnieniem oraz

zakładaniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne

- szkoleń zawodowych
- poradnictwa w dziedzinie rozpoczęcia i prowadzenie działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne (wsparcie doradcze i informacje o możliwościach otrzymania wsparcia finansowego – pożyczki)
- poszukiwania pracodawców chętnych do zatrudnienia klientów niepełnosprawnych i działania edukacyjne, wsparcie doradcze
- w miarę możliwości prowadzenie Klubu pracy.

W Dziale tym pomocą i wsparciem służą specjaliści z wykształceniem kierunkowym zajmującym się doradztwem zawodowym, HR, pracą. Są to następujący specjaliści:

- doradca socjalny
- doradca zawodowy
- job coach
- psycholog i prawnik (jako doradcy i konsultanci)
- specjaliści ds. komunikacji z pracodawcami

Dodatkowo wolontariusze.

## **DZIAŁANIA CENTRÓW INTEGRACJA W 2007 R.**

- **Centrum Integracja Gdynia** – obejmuje opieką województwa: pomorskie, kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie, zachodnio-pomorskie (i współpracuje z Centrum Zielona Góra)  
Data oficjalnego otwarcia: 19 marca 2007 r.  
Adres: ul. Traugutta 2, 81-388 Gdynia  
tel.: 0\*58 660 28 38  
fax.: 0\*58 660 28 50  
e-mail: [gdynia@integracja.org](mailto:gdynia@integracja.org)  
Czynne: od poniedziałku do piątku w godz. 9.00-17.00

W 2007 r. nasze Centrum w Gdyni. udzieliło **5547 konsultacji i porad:**

- 1522 osobistych
- 2822 telefonicznych
- 1145 za pomocą poczty elektronicznej
- 58 za pomocą poczty tradycyjnej.

Z pomocy specjalistów skorzystało:

- specjaliści ds. zatrudnienia udzielili konsultacji 902 osobom,
- prawnik udzielił pomocy 147 osobom,
- psycholog pomógł 154 osobom.

**Uwaga!** Doradcy zawodowi Centrum w Gdyni zarejestrowali w bazie osób poszukujących pracy **251 osób** ( w tym: 73 osoby ze znacznym i 178 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności). W ciągu roku specjalista ds. pracodawców odbył 258 spotkań, dzięki którym pozyskano **181 ofert** na 564 stanowiska pracy. Zatrudnionych zostało **77** klientów Centrum. Sytuacja na rynku pracy była na bieżąco monitorowana.

Jednocześnie przedstawiciele zespołu Centrum Integracja Gdynia aktywnie uczestniczyli w pracach grupy roboczej opracowującej „Powiatowy Program na Rzecz Zatrudniania i Spójności Społecznej”. Podczas 10 spotkań zespołu opracowano diagnozę problemów osób niepełnosprawnych na rynku pracy powiatu gdyńskiego, a także określono cele, priorytety

i kierunki działań w zakresie rozwiązywania tych problemów.

Współpraca m.in. z Powiatowym Urzędem Pracy w Gdyni zaowocowała instalacją w Centrum infokiosku, umożliwiającego przeglądanie stron internetowych z ofertami pracy. W trakcie trwania projektu zostały wydane dwie publikacje: „Jak rozpocząć i prowadzić własną działalność gospodarczą” - publikacja dotycząca prawnych, organizacyjnych rozwiązań związanych z zakładaniem własnej działalności gospodarczej oraz „Wszystko, co powinieneś wiedzieć o rentach i emeryturach” - mająca na celu zaznajomienie osób niepełnosprawnych z systemem ubezpieczeń społecznych z uwzględnieniem możliwości podjęcia zatrudnienia i osiągania z tego tytułu przychodów.

- **Centrum Integracja Kraków** – obejmuje opieką województwa: podkarpackie, świętokrzyskie, śląskie, opolskie:  
Data oficjalnego otwarcia: 6 czerwca 2006  
Adres: ul. Piłsudskiego 6 (oficyna), 31-109 Kraków  
tel.: 0\*12 424 04 30  
fax.: 0\*12 431 16 31  
e-mail: [krakow@integracja.org](mailto:krakow@integracja.org)  
Czynne: od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-17.00

W 2007 r. nasze Centrum w Krakowie udzieliło **2552 konsultacji i porad**:

Był to w tym Centrum kolejny rok realizacji projektu pt. "DAMY SOBIE RADĘ" - małopolski program integracji zawodowej osób niepełnosprawnych z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności z województwa małopolskiego. Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich Europejskiego Funduszu Społecznego

Celem projektu była aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych poprzez pomoc doradcy zawodowego, psychologa i prawnika oraz udział w warsztatach psychologicznych i doradczych.

Poradnictwo zawodowe realizowano było poprzez:

- porady indywidualne udzielane przez doradców zawodowych i psychologów
- prowadzenie 5-dniowych psychologicznych warsztatów grupowych
- organizowanie 2-dniowych wyjazdowych warsztatów grupowych
- konsultacje prawne.

**Najważniejsze problemy** podejmowane w trakcie indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym:

- poznanie zasad tworzenia dokumentów aplikacyjnych, poznanie ich rodzajów; redagowanie profesjonalnych dokumentów zawodowych; uaktualnianie stworzonych już dokumentów,
- określanie własnych predyspozycji zawodowych: zdolności, preferencji zawodowych, umiejętności, kwalifikacji, wartości ważnych w pracy, określanie celów zawodowych,
- zapoznanie się z technikami poszukiwania pracy i wybieranie najdogodniejszej formy zdobywania informacji o wolnych miejscach pracy,
- analizowanie ogłoszeń prasowych pod kątem wymagań pracodawców i posiadanych umiejętności,
- tworzenie bilansów umiejętności,
- planowanie przebiegu dalszej kariery zawodowej,
- pomoc w ponownym zaistnieniu na rynku pracy po dłuższej przerwie,
- odkrywanie przyczyn niepowodzeń w poszukiwaniu zatrudnienia, ustalanie przyczyn.

### **Do doradcy zawodowego w 2007 r. zgłaszały się głównie osoby, które:**

- stały przed wyborem swojej pierwszej pracy
- straciły pracę po wieloletnim zatrudnieniu
- nigdy nie pracowały
- pragnęły zmienić swój zawód, bo dokonały złego wyboru lub ze względu na stan zdrowia nie mogą już wykonywać wyuczonego zawodu,
- pragnęły powrócić na rynek pracy po dłuższej przerwie w zatrudnieniu (choroba, hospitalizacja, rehabilitacja, urlop macierzyński i in.)

Osoby, które same zgłaszały lub stwierdzono u nich problemy natury psychicznej zostały objęte pomocą psychologiczną po uprzednim zdiagnozowaniu. W trakcie spotkań osoby niepełnosprawne pracują z psychologiem nad rozwiązaniem aktualnych problemów życiowych, nabywały umiejętności z zakresu komunikacji, asertywności, pracując nad samooceną, dokonując bilansu poziomu aktywności społecznej i zawodowej, starały się uzyskać większy wgląd w swoje funkcjonowanie.

Beneficjenci byli także objęci poradnictwem prawnym. Porady prawne są udzielane beneficjentom w ramach regularnych dyżurów prawnika (dwa razy w tygodniu).

W 2007 r. zorganizowano także 10 warsztatów doradczych dla beneficjentów. We wszystkich dziesięciu edycjach spotkań wyjazdowych wzięło udział 65 osób. Beneficjentom projektu w 2007 roku udostępniono **225 ofert pracy**.

**Nawiązano stałą współpracę** z organizacjami działającymi również na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych:

- z Akademickim Inkubatorem Przedsiębiorczości przy Akademii Górniczo – Hutniczej (od 02.2007),
- z Punktem Obsługi Przedsiębiorcy istniejącego przy Urzędzie Miasta Krakowa (od 10.2007),
- współpraca z realizatorami projektu „The Globe” (cały rok), który pomaga zdobyć wiedzę i umiejętności konieczne do podjęcia pracy w sektorze turystyki, hotelarstwa i informacji turystycznej osobom z dysfunkcją wzroku,
- z Zakładem Doskonalenia Zawodowego w Krakowie
- z Grodzkim Urzędem Pracy w Krakowie w celu organizacji szkoleń dla beneficjentów projektu
- z Fundacją Hamlet – aktywizującą osoby chore psychicznie w projekcie EQUAL „Akademia Przedsiębiorczości. Rozwój alternatywnych form zatrudnienia”.

• **Centrum Integracja Warszawa** – obejmuje opieką województwa: łódzkie, podlaskie, lubelskie:

Data otwarcia: 27 lutego 2003 r.

Adres: ul. Dzielna 1, 00-162 Warszawa

Tel.: 022 831 85 82, 831 01 39

e-mail: centrum@niepelnosprawni.pl

Czynne: poniedziałek: w godz. 9.00 - 18.00, wtorek-piątek: w godz. 9.00 - 17.00

Centrum w Warszawie w roku 2007 udzieliło ponad **10.330 konsultacji i porad**:

**Poradnictwo socjalne** dotyczyło takich zagadnień jak:

porady dotyczyły takich zagadnień jak:

- ulgi i uprawnienia wynikające z posiadania orzeczenia o niepełnosprawności;
- zmiany przepisów prawnych mających wpływ na sytuacje osób niepełnosprawnych;
- instytucje i organizacje i wspierające osoby niepełnosprawne;

- zasady orzekania o niepełnosprawności i niezdolności do pracy;
- dostępne programy pomocy finansowej i zasady korzystania ze wsparcia;
- możliwości funkcjonowania na rynku pracy, podejmowania szkoleń i poszukiwania pracy

Porady udzielane były w formie rozmowy osobistej, rozmowy telefonicznej, odpowiedzi na list tradycyjny i e-mail, oraz odpowiedzi na pytania zadane na forach internetowych (w trakcie roku obsługa forów internetowych została przekazana do innych Centrów Integracja). Klienci mieszkający poza Warszawą bądź mający problemy z poruszaniem się mogli otrzymać publikacje i opracowania drogą pocztową (wysyłka listu na koszt Centrum).

### **Poradnictwo prawne dotyczyło głównie:**

- zagadnień związanych z orzekaniem (zasady ubiegania się o orzeczenie, tryb odwoławczy),
- informacji o rentach i emeryturach (o ustalanie okresów składkowych, zasady naliczania świadczeń,
- zawieszanie świadczeń),
- zagadnień związanych z prawem pracy (umowy o pracę, rozwiązywanie umów o pracę, wypadki przy pracy, urlopy, prawa pracownicze osób niepełnosprawnych),
- prawa mieszkaniowego (własność lokali, przyznawanie lokali z zasobów gminy, zadłużenia lokali),
- prawa cywilnego (egzekucje komornicze, eksmisje, prawa własności, testamenty),
- prawa rodzinnego (ubezwłasnowolnienie, alimenty, rozwody),
- prawa administracyjnego (problemy związane z różnego rodzaju odwołaniami, czasem oczekiwania na decyzje i zasadami wnoszeń skarg na urzędników),
- zasad dochodzenia odszkodowań (powypadkowych, związanych z błędami w sztuce lekarskiej).

### **Poradnictwo psychologiczne:**

Pomoc psychologiczna udzielana była osobom niepełnosprawnym oraz ich bliskim. Psycholog spotykał się z klientami, prowadził z nimi rozmowy telefoniczne oraz odpowiadał na listy przesłane drogą elektroniczną. Najczęściej występującymi problemami zgłaszanymi do psychologa było:

- brak akceptacji siebie,
- niskie poczucie własnej wartości,
- nadopiekuńczość bliskich,
- odrzucenie przez otoczenie i rodzinę, osamotnienie, uzależnienia, przemoc w rodzinie (w takich przypadkach klient otrzymywał informacje o bezpłatnej pomocy prawnej),
- depresja i obniżony nastrój,
- problemy wychowawcze z dzieckiem niepełnosprawnym.

**W części przypadków psycholog udzielał informacji gdzie klient może uzyskać dalszą pomoc, podjąć terapie właściwą dla danego problemu czy znaleźć grupę wsparcia.**

### **Centrum na zewnątrz**

W 2007 roku szczególny nacisk w tej placówce położono na prowadzenie poradnictwa poza miejscem „urzędowania”. Pracownicy Centrum wzięli udział w szeregu spotkań. Przeprowadzono prelekcje na tematy ulg i uprawnień osób niepełnosprawnych połączone z późniejszym odpowiadaniem na indywidualne pytania uczestników. Spotkania te odbywały się m.in. dla grupy opiekunów osób chorych na chorobę Alzheimera, rodziców chorych dzieci i personelu Szpitala Centrum Zdrowia Dziecka, osób niepełnosprawnych w Powiatowym Centrum Pomocy w Grodzisku Mazowieckim, uczestników zajęć w

Warszawskim domu pod Fontanną, osób niepełnosprawnych w Starostwie Powiatowym w Ożarowie Mazowieckim, osób chorych reumatycznie.

Stoisko informacyjne Centrum pojawiało się na takich imprezach jak: DZIEŃ INTEGRACJI na terenie Biblioteki Głównej Akademii Podlaskiej w Siedlcach, Dni otwarte u Rzecznika Praw Obywatelskich, Open'er Festiwal, Piknik Wolski, Akcja Parkingowa, Międzynarodowe Targi Pracy czy Wielka Gala Integracji. Szczególnie dobre efekty przyniosło prowadzenie Stoisk Centrum Informacyjnego na XV Międzynarodowych Targach Sprzętu Rehabilitacyjnego oraz Sprzętu dla Osób Niepełnosprawnych „Rehabilitacja” w Łodzi

### **Nasi Goście**

Centrum było też wizytowane przez przedstawicieli organizacji i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2007 roku centrum odwiedziły delegacje z Kirgizji, Białorusi, Ukrainy, Wielkiej Brytanii i Hiszpanii. Gościliśmy też dużą grupę wolontariuszy z Wrocławskiego Sejmiku Osób Niepełnosprawnych.

### **Kontakty z mediami**

Z pomocy Centrum często korzystali dziennikarze przygotowujący materiały na tematy związane z niepełnosprawnością. Dziennikarze poszukiwali informacji o problemach osób niepełnosprawnych, sposobach wsparcia, przepisach prawnych czy kontaktach do ciekawych osób niepełnosprawnych.

Pracownicy Centrum udzielali wywiadów telewizyjnych, radiowych i prasowych min dla: Polityki, TVN24, POLSATU, 3 program Polskiego Radia, TVN, Radiowej Agencji Informacyjnej, Radia VOX, Radia Józef, Radia Tok Fm, Superstacji, Radia Warszawa, Radia Bogoria, Radiostacji.

- **Centrum Integracja Zielona Góra** – obejmie opieką województwa: lubuskie, wielkopolskie, dolnośląskie i współdzieląc z Gdynią zachodnio-pomorskie:

Data otwarcia: listopad 2006 r.

Adres: Al. Niepodległości 11 (II piętro), 65-048, Zielona Góra

tel.: 0\*68 328 64 70

fax.: 0\*68 324 13 53

e-mail: zielonagora@integracja.org

Czynne: od poniedziałku do piątku w godzinach 9.00-17.00.

W 2007 r. nasze Centrum w Zielonej Górze udzieliło ponad **1200 konsultacji i porad**:  
- **specjaliści ds. osób niepełnosprawnych** udzielali informacji i porad z zakresu edukacji, rehabilitacji, działalności organizacji pozarządowych oraz instytucji i placówek działających na rzecz osób niepełnosprawnych. Promowali aktywny i niezależny sposób życia wśród osób niepełnosprawnych poprzez współpracę z portalem internetowym [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl), magazynem Integracja, mediami, instytucjami i organizacjami pozarządowymi, obsługę forum internetowego [gazeta.pl](http://gazeta.pl).  
Przez rok 2007 zarejestrowano ok. 700 kontaktów, podczas których udzielono ponad 871 porad, co daje średnio prawie 100 kontaktów miesięcznie.

- **doradcy zawodowi** motywowali beneficjentów poprzez dostarczanie im rzetelnych informacji na temat sytuacji na rynku pracy, realnych możliwości, szans i zagrożeń.

Podczas indywidualnych spotkań z doradcą zawodowym tak, jak w każdej placówce naszego Centrum, beneficjent ma możliwość w pełni przygotować się do wejścia na otwarty rynek pracy, nauczyć się prawidłowego tworzenia dokumentów aplikacyjnych, przygotować do rozmowy kwalifikacyjnej, potrenować umiejętności interpersonalne,

komunikację werbalną i niewerbalną.

Od 1 stycznia 2007 roku do końca grudnia 2007 doradcy zawodowi zarejestrowali w bazie danych **230 osób** poszukujących pracy (w tym 119 kobiet i 111 mężczyzn), z których 179 osób posiada orzeczenie o umiarkowanym, a 51 o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wszystkie osoby zarejestrowane w bazie są objęte monitoringiem.

- **specjalista ds. pracodawców** zajmował się wyszukiwaniem ofert dla niepełnosprawnych, szczególnie zgodnych z kwalifikacjami i możliwościami zdrowotnymi zarejestrowanych beneficjentów, monitorowaniu rynku pracy pod względem oczekiwań potencjalnych klientów oraz nawiązaniu kontaktów z pracodawcami. Potencjalnym pracodawcom udzielano kompleksowych informacji w zakresie specyfiki i form zatrudniania osób niepełnosprawnych. W roku 2007 specjalista brał udział w spotkaniach dotyczących zatrudnienia i problemów osób niepełnosprawnych.

- **pomoc psychologa** polegała na wspieraniu osób niepełnosprawnych pragnących podjąć pracę, w zrozumieniu i odnalezieniu się w nowych rolach zawodowych i wynikających z tego faktu obowiązków. Psycholog Centrum, współpracując ściśle z doradcami zawodowymi, **udzielił 99 osobom 344 konsultacji.**

- pomoc prawna - wizyty u prawnika jak wszędzie były tutaj popularne. W ciągu roku udzielono ponad 200 porad w tym ponad 130 – osobistych; 50 – telefonicznych i 19 – mailowych. Wszystkie porady związane były z trudnością w interpretacji przez osoby obowiązujących przepisów prawnych, przede wszystkim w zakresie zatrudnienia. Na bieżąco udzielane były porady telefoniczne również osobom z województwa dolnośląskiego i zachodniopomorskiego.

**W roku 2007 zgłoszono do sieci Centrów Integracja blisko 50 problemów dotyczących życia codziennego osoby niepełnosprawnej. Pytania dotyczyły najczęściej:**

- uprawnień i ulg,
- problemów prawnych (głównie dotyczących orzecznictwa),
- problemów z bezrobociem i w znalezieniu odpowiedniej pracy,
- możliwości edukacji dzieci i dorosłych,
- możliwości likwidacji barier architektonicznych,
- transportu dostępnego w rejonie zamieszkania,
- problemów wynikających z kontaktów z władzami samorządowymi i państwowymi,
- trudności finansowych wynikających z ubóstwa
- problemów wynikających z izolacji społecznej,
- poszukiwania informacji teleadresowych.

**Centra na portalu [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl)**

Od grudnia 2006 r. na portalu została utworzona podstrona poświęcona działaniom Centrów Integracja prowadzonym przez Stowarzyszenie. W ten sposób można było wyodrębnić i prezentować informacje dotyczące działań Centrów z podziałem na regiony kraju. Zamieszczona mapka całej sieci pomaga internautom odnaleźć interesujące ich informacje regionalne, a więc: aktualności z danego regionu, oferty pracy z danego regionu oraz poradniki dotyczące uprawnień i ulg, transportu, ważnych adresów i

telefonów organizacji i instytucji działających w regionie.

## **Pośrednictwo - Aktywizacja zawodowa**

Aspekty aktywizacji zawodowej pojawiły się w 2007 roku w każdym z Centrów. Od początku były traktowane jako zadania równoważne z poradnictwem a nawet stawiane jako działania priorytetowe na rzecz środowiska. W ramach aktywizacji zawodowej i pośrednictwa pracy w Centrach Integracja w Warszawie i w Krakowie realizowano dwa projekty aktywizujące zawodowo: „Sprawni – niepełnosprawni – aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych” oraz "DAMY SOBIE RADĘ" - małopolski program integracji zawodowej osób niepełnosprawnych z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności z województwa małopolskiego. Projekt finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich Europejskiego Funduszu Społecznego.

**Oba zadania miały na celu stworzenie szans na integrację społeczną i zawodową osobom niepełnosprawnym w szczególności z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności z terenu Mazowsza i Małopolski, zagrożonym wykluczeniem społecznym. Głównymi działaniami na rzecz beneficjentów, na terenie woj. mazowieckiego i małopolskiego było określanie potrzeb związanych z rozwojem zawodowym, coaching i poradnictwo zawodowe oraz świadczenie pośrednictwa pracy. W ramach projektu prowadzonego od 2006 r. zostały rozwinięte działania podejmowane dotychczas na mniejszą skalę dla małej liczby beneficjentów.**

**Pośrednictwo pracy**, poradnictwo zawodowe i doradztwo personalne prowadzone jest w Centrach oparciu o certyfikat Ministerstwa Gospodarki i Pracy z dnia 1.8.2004 r., certyfikat Nr 781/1a– wpis do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, 781/2 - wpis do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja doradztwa personalnego i 781/4 – wpis do rejestru agencji zatrudnienia jako agencja poradnictwa zawodowego.

## **2. CALL CENTER – INFOLINIA SPRAWNI W PRACY**

Od sierpnia 2006 r. rozpoczęła się realizacja projektu „Infolinia”, w ramach którego Stowarzyszenie przeprowadzi szeroką kampanię medialną na rzecz zachęcenia pracodawców do zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a w ramach Call-Center udzielało informacji na ten temat. Do końca 2006 r. trwały prace przygotowawcze do uruchomienia kampanii oraz uruchomienia Infolinii z numerem 801 801 015

Oficjalnego i uroczystego otwarcia Infolinii dokonaliśmy na konferencji prasowej 12 kwietnia 2007 r. Inauguracja Infolinii „Sprawni w Pracy” była wspierana przez dystrybucję materiałów informacyjnych (650 tys. ulotek i insertów prasowych) oraz akcją plakatową w miejscach użyteczności publicznej. W ramach kampanii emitowano spoty telewizyjne – m.in. w TVP, TVN i Discovery Channel. Emitowany był też spot radiowy m.in. w Radiu ZET i Programie 3 Polskiego Radia. Na 13 portalach biznesowych został zamieszczony baner reklamowy, a na łamach prasy - m.in. Newsweeka, Polityki, Gazety Prawnej i Gazety Wyborczej - reklamy propagujące nasz projekt.

Infolinia w roku 2007 była czynna od poniedziałku do piątku w godz. 7.00 - 22.00, a

całkowity koszt połączenia z nią wynosił 0,40 zł brutto. Osoby niesłyszące, niedosłyszące, z zaburzeniami mowy oraz nieme mogły kontaktować się z pracownikami Infolinii drogą mailową, pisząc na adres: [infolinia@integracja.org](mailto:infolinia@integracja.org)

Uruchomiona została także podstrona internetowa poświęconą Infolinii, na której zawarliśmy treść skryptu obejmującego zagadnienia z zakresu korzyści płynących z zatrudniania osoby niepełnosprawnej, pośrednictwa pracy w Centrach Integracji, szczególnych uprawnień pracowników niepełnosprawnych, obowiązków pracodawców wobec pracowników niepełnosprawnych, zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne.

Infolinia powstała z inicjatywy Stowarzyszenia, a jej celem jest dostarczanie rzetelnej informacji o zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Uruchomieniu infolinii towarzyszyła kampania medialna pod hasłem „*Nie musisz nas rozumieć, żeby wiedzieć, jak nas zatrudnić*”.

Za pośrednictwem infolinii można uzyskiwać informacje m.in. na temat korzyści płynących z zatrudniania osób niepełnosprawnych, szczególnych uprawnień niepełnosprawnych pracowników oraz obowiązków, jakie mają wobec nich pracodawcy. Ponadto Infolinia „Sprawni w pracy” współpracowała w zakresie pośrednictwa pracy z czterema Centrami Integracja w kraju.

Infolinia „Sprawni w pracy” jest odpowiedzią na zapotrzebowanie wszystkich osób szukających informacji oraz pomocy w tym zakresie. Mamy nadzieję, że dzięki Infolinii Sprawni w Pracy wiele niepełnosprawnych osób znajdzie zatrudnienie na tzw. otwartym rynku pracy, a pracodawcy pozyskają wartościowych pracowników.

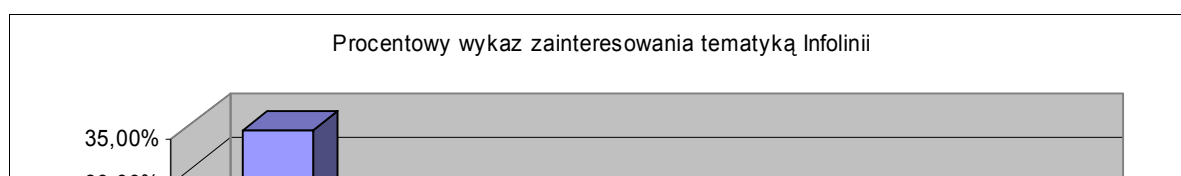
Projekt jest współfinansowany przez Europejski Fundusz Społeczny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przy wsparciu Polskiej Telefonii Cyfrowej, operatora sieci Era.

### Statystyka

W terminie od 12 kwietnia do 31 grudnia 2007 r. na infolinię zadzwoniło **3013 osób**:

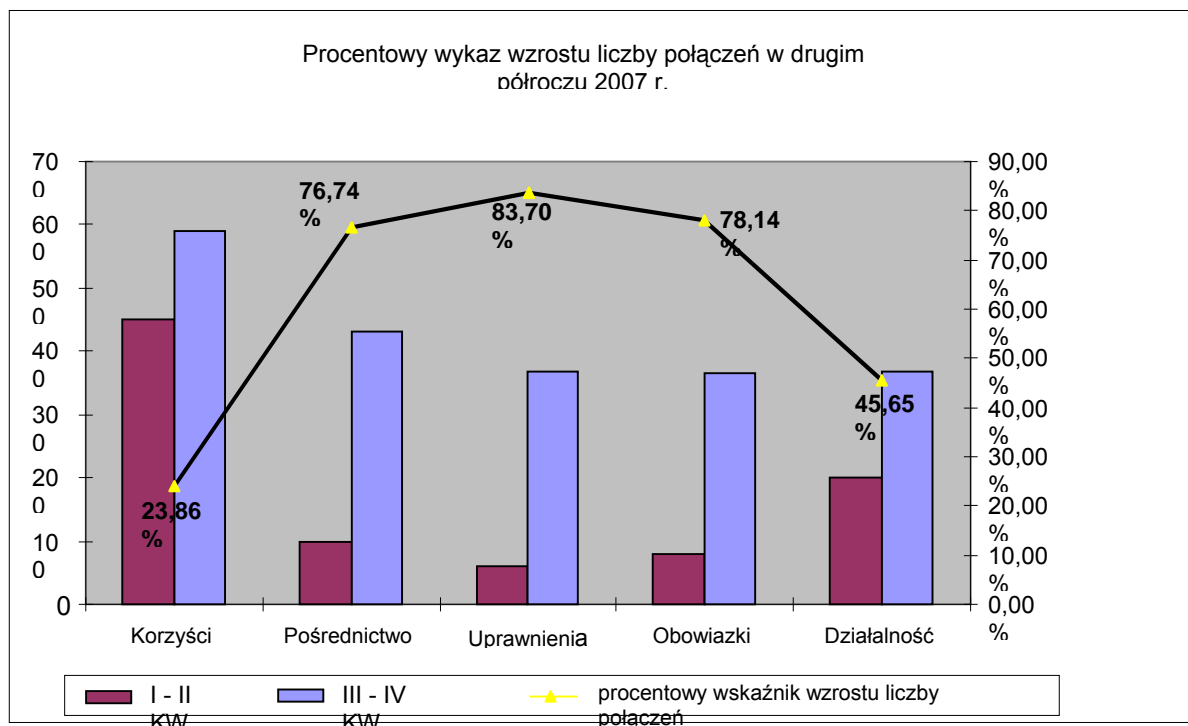
- w sprawie korzyści płynących z zatrudnienia osób niepełnosprawnych – **1041 osób** (34,55 % wszystkich dzwoniących),
- pośrednictwa pracy w Centrach Integracji – **530 osób** (17,59% wszystkich dzwoniących),
- szczególnych uprawnień pracowników niepełnosprawnych – **428 osób** (14,21% wszystkich dzwoniących),
- obowiązków pracodawcy wobec pracownika niepełnosprawnego – **446 osób** (14,80% wszystkich dzwoniących),
- zakładania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej przez osobę niepełnosprawną – **568 osób** (18,85% wszystkich dzwoniących).

a) Wykres procentowego zainteresowania tematyką Infolinii Sprawni w pracy





b) Wykres obrazujący wzrost liczby połączeń w III i IV kwartale 2007 r.



Działalność informacyjna, poradnictwo socjalne i prawne oraz aktywizacja zawodowa wpisuje się najmocniej w zakres działalności Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji i odpowiada na najbardziej palące problemy niepełnosprawnych Polaków.

W odpowiedzi na brak dostępu tej grupy społecznej do podstawowych informacji podejmowane są przez nas działania, które kształtują obywatelską świadomość i powodują wyrównywanie szans w życiu społecznym.

Formami realizowanych celów są podejmowane projekty skupiające się głównie na szerokiej informacji, edukacji, aktywizacji zawodowej a także na promocji działań na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie kształtuje integracyjne postawy całego społeczeństwa.

## II. DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

Od początku istnienia Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, obok wydawanego magazynu „Integracja” oraz internetowej "gazety" codziennej, prowadzi także działalność wydawniczą, która ma walory informacyjne, poznawcze i edukacyjne. Dzięki temu możemy pełniej uwrażliwiać i zapoznawać społeczeństwo z różnymi aspektami niepełnosprawności.

### 1. Magazyn „Integracja” ze specjalnym dodatkiem Praca

Pismo "Integracja" powstało w październiku 1994 r., jako czarno-biały biuletyn szeroko podejmujący problematykę niepełnosprawności. Jednocześnie pismo przez lata budowało platformę porozumienia społecznego między pełnosprawnymi i niepełnosprawnymi.

Obecnie ukazuje się jako 92-stronicowy, profesjonalnie tworzony, kolorowy ogólnopolski i największy, o takiej formule ideowej, magazyn.

## **Adresaci „ Integracji”**

Są to głównie osoby niepełnosprawne, ale także osoby kontaktujące się czy pracujące na rzecz niepełnosprawnych. Są to ich rodziny i opiekunowie, ale także uczniowie szkół średnich i studenci (zainteresowani lub zachęceni przez nas do poznania problematyki niepełnosprawności), są to też pracownicy np. Ośrodków Pomocy Społecznej, placówek służby zdrowia, warsztatów terapii zajęciowej, bądź ośrodków opiekuńczych oraz pracownicy samorządu terytorialnego, parlamentu a nawet Rządu.

## **Zawartość tematyczna "Integracji" w 2007 roku**

W roku 2007 Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji przy wsparciu Fundacji wydało 6 numerów magazynu w nakładzie 15000 każda edycja. Publikowane materiały były uporządkowane w pięciu działach tematycznych, ukształtowanych w odpowiedzi na zapotrzebowanie czytelników:

**I. Fakty i Opinie** - w każdym numerze pierwszy dział magazynu otwierały publikowane wypowiedzi dotyczące różnych aspektów bądź wydarzeń w dziedzinie niepełnosprawności. Głos zabierali na naszych łamach ludzie ze świata polityki, organizacji pozarządowych, artyści i przedstawiciele innych zawodów. Jest to ważna rubryka, posiadająca walory poznawcze i upowszechniające idee integracji w różnych środowiskach. W dziale Faktów i Opinii publikowane było także stanowisko Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji odnoszące się do ważnych wydarzeń w środowisku osób niepełnosprawnych, wyrażane felietonami pisanymi przez redaktora naczelnego w każdym numerze magazynu w rubryce "Od redaktora". Ponadto zamieszczaliśmy informacje o aktualnych wydarzeniach oraz ciekawych przedsięwzięciach i odkryciach naukowych, przedstawionych w formie atrakcyjnie opracowanych "newsów" w rubrykach "Z kraju", "Ze świata"), a także listy od czytelników, którzy chętnie dzielą się własnymi doświadczeniami oraz komentują różne wydarzenia w kraju i artykuły zamieszczane na łamach magazynu. W roku 2007 na łamach Integracji wypowiadali się:

- **w numerze 1/07**
  - Bert Masse, przewodniczący komisji ds. osób niepełnosprawnych w Wielkiej Brytanii: „...o brytyjskich doświadczeniach”
  - Szymon Majewski, dziennikarz, satyryk, autor programów radiowych i telewizyjnych: „...o talentach w show-biznesie”
  - Prof. dr hab. Marek Safian, były prezes Trybunału Konstytucyjnego: „...o prawnym wsparciu potrzebujących”
  - Dorota Wellman, dziennikarka, scenarzystka, producentka: „...o niepełnosprawności w mediach”
  - Jakub Wygnański, socjolog, badacz III sektora, animator ruchu organizacji pozarządowych w Polsce: „...o społeczeństwie obywatelskim”
- **w numerze 2/07**
  - Charles Crawford, Ambasador Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Płn.: „...o niepełnosprawności”
  - Henryka Bochniarz, Prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych Lewiatan: „...o odpowiedzialnym biznesie”
  - Wioleta Haręźlak, wiceprezydent Zielonej Góry, Pełnomocnik Prezydenta ds. Osób Niepełnosprawnych: „...o pomocy niepełnosprawnym w Zielonej Górze”

- Longin Komołowski, Prezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego: „...o emeryturach olimpijskich”
- Prof. dr hab. Jacek Wciórka, Prezes Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego: „...o randze zdrowia psychicznego”
- **w numerze 3/07**
  - Prof. Antonina Ostrowska, socjolog PAN, przewodnicząca jury plebiscytu: „...o kryteriach wyboru Człowieka bez barier”
  - Ks. Władysław Duda, dyrektor hospicjum domowego: „...o dojrzywaniu do śmierci”
  - Dariusz Pietrowski, prezes Centrum Wolontariatu w Warszawie: „...o tym, co daje wolontariat”
  - Sławomir Piechota, poseł na Sejm RP: „...o barierach w sejmie”
  - Miłosz Wilkanowicz, ekspert z Krajowego Biura Wyborczego: „...o wyborczych barierach”
- **w numerze 4/07**
  - Ks. abp Tadeusz Gószowski, metropolita Gdański: „...o pomocy drugiemu człowiekowi”
  - Grażyna Gęsicka, Minister Rozwoju regionalnego: „...o funduszach europejskich 2007-2013”
  - Dr Janusz Kochanowski, Rzecznik Praw Obywatelskich: „...o działaniach RPO na rzecz osób niepełnosprawnych”
  - Joni Eareckson Tada, założycielka organizacji Joni and Friends: „...o samodzielności”
  - Krzysztof Hołowczyc, kierowca rajdowy: „...o niepełnosprawnych sportowcach”
- **w numerze 5/07**
  - Prof. Antonina Ostrowska, Instytut Filozofii i Socjologii Akademii Nauk: „... o seksualności osób niepełnosprawnych”
  - Marian Leszczyński, Prezes PFRON: „...o sytuacji Funduszu”
  - Ryszard Łabędź, komentator sportowy TVP: „...o sporcie niepełnosprawnych w telewizji”
  - Janusz Gałęziak, Dyrektor Departamentu EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego: „...o roli samorządów”
  - Cezaria Evora, wokalistka z Wysp Zielonego Przylądka (Afryka Płd.): „...o zielonym raj”
  - Jacek Majchrowski, Prezydent Miasta Krakowa: „...o Krakowie bez barier”
- **w numerze 6/07**
  - Henryka Bochniarz, prezydent Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych "Lewiatan": „...o pracy osób niepełnosprawnych”
  - Prof. Jerzy Kiwerski, krajowy konsultant ds. rehabilitacji, kierownik kliniki rehabilitacji Akademii Medycznej w Warszawie: „...plusy i minusy naszej rehabilitacji”
  - Beata Karlińska, prezes Fundacji Pomocy Chorym na Zanik Mięśni w Szczecinie: „...o polskim asystencie osoby niepełnosprawnej”
  - Michał Olszański, dziennikarz radiowej "Trójki": „...o olimpijskiej rywalizacji”
  - Włodzimierz Zientarski, dziennikarz, pasjonat motoryzacji: „...o parkowaniu na "kopertach”

**II. Społeczeństwo** (ze stałymi blokami: Gość Integracji, Sprawa dla Integracji, Podróże, O tym się mówi, Odwaga życia, Niepełnosprawni normalna sprawa) - to najobszerniejszy dział w gazecie, zajmujący około 30 stron magazynu. Rozpoczęła go w 2007 r. najczęściej 2 "Sprawy dla Integracji", które są wnikliwym opracowaniem ważnego tematu społecznego dotyczącego osób niepełnosprawnych. Rubryka ta stanowi cenne źródło rzetelnej informacji dla środowiska, ale też dla mediów, które nierzadko powołują się nią.

W innych rubrykach zamieszczaliśmy m.in. ciekawe wywiady z ludźmi ze świata polityki, samorządu i władz miejskich, którzy mają wpływ na tworzenie warunków życia osób niepełnosprawnych ("Gość Integracji"), warte poznania i zwiedzenia ciekawe zakątki kraju i świata ("Podróże"), w rubryce *O tym się mówi* we współpracy z portalem ngo.pl oraz organizacją KLON/JAWOR prezentowaliśmy informacje o bieżących działaniach organizacji pozarządowych, inicjatywach, akcjach podejmowanych w tym sektorze, szczególnie związanych z problemami osób niepełnosprawnych. A w rubryce "Odwaga życia" przedstawialiśmy ludzi, którzy pomimo niepełnosprawności spełniają swoje pasje i marzenia. W rubryce Niepełnosprawni normalna sprawa, zamieszczaliśmy problemy osób niepełnosprawnych, stanowiące bariery w pełnej integracji, podejmowaliśmy także zagadnienia dotyczące przeciwdziałania dyskryminacji osób niepełnosprawnych oraz komentarze dotyczące aktualnie ważnych tematów, podejmowanych w mediach lub warty publicznego skomentowania i nagłośnienia.

- **Gośćmi Integracji** w roku 2007 byli:
  - Andrzej Sochaj p.o. prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
  - Ryszard Wijas, prezes PFRON
  - Joni Eareckson Tada, założycielka organizacji Joni and Friends
  - Paweł Wypych, prezes ZUS
  - Janusz Gałęziak, dyrektor Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego
  - Ks. dr Artur Filipowicz, Instytut Politologii Uniwersytetu Kardynała Wyszyńskiego, specjalista z dziedziny biopolityki
  
- **W sprawie dla Integracji** pisaliśmy:
  - o bankach, które stają się dostępnejsze dla osób niepełnosprawnych, ale mają jeszcze wiele do zrobienia, aby stać się bankami przyjaznymi w obsłudze klienta niepełnosprawnego,
  - o zakładach opiekuńczo-leczniczych (ZOL), których funkcjonowanie po serii prasowych doniesień w 2006 r. wywołało wiele niepokoju i obaw z powodu oferowania coraz niższego poziomu usług medycznych, rehabilitacyjnych, socjalnych,
  - o ulgach i przywilejach nieproporcjonalnych do potrzeb
  - o sportowych emeryturach dla medalistów-paraolimpijczyków, którzy wreszcie doczekali się docenienia swych wysiłków na równi z medalistami olimpijskimi. Niestety, nie dotyczy to mistrzów sprzed 1992 roku...,
  - o dniach tematycznie związanych z niepełnosprawnością lub chorobą. Na 365 dni w roku aż 40 jest "świętowaniem" różnego rodzaju niesprawności,
  - o polskich gminach, które zupełnie nie są przygotowane na wspieranie osób niepełnosprawnych,
  - o zatrudnieniu, gdzie pracodawcy wolą opłacenie składki na PFRON od zatrudnienia niepełnosprawnego pracownika,
  - o medialnych wizerunkach osób niepełnosprawnych - jak przedstawiane są osoby niepełnosprawne,
  - o wizji budowania bez barier w kontekście EURO 2012,
  - o projekcie osiedla dostosowanego do potrzeb i przeznaczonego dla osób niepełnosprawnych na Śląsku
  - o kolejkowych przywilejach,
  - o żołnierzach misji pokojowych, którzy wracają do kraju jako osoby niepełnosprawne

**III. Kultura i Edukacja** (ze stałymi rubrykami:: Forum Rodziców, Medytacja, Bez uprzedzeń, Kalejdoskop, Domowa wideoteka, Internet)

Rubryka *Forum Rodziców* publikowała fachowe informacje o ciekawych i sprawdzonych formach kształcenia niepełnosprawnej młodzieży, kierowane zarówno do pedagogów jak i rodziców.

Wzbogacaliśmy także tematykę magazynu o rubryki uniwersalne, gdzie popularyzowana i promowana jest sztuka niepełnosprawnych twórców, czy same dzieła nawiązujące do niepełnosprawności. Dział zawierał informacje o nowościach wydawniczych, w tym o publikacjach fachowych oraz wydarzeniach kulturalnych (Kalejdoskop). Rubryka Internet zawierała fachowe porady i informacje dotyczące komputera, Internetu, oprogramowania, telepracy i wszelkich zagadnień związanych z zastosowaniem informatyki na rzecz poprawy funkcjonowania i warunków pracy osób niepełnosprawnych.

Najpopularniejszą i najbardziej żywo odbieraną rubryką było Forum Rodziców, co oznacza wielką potrzebę wiedzy, informacji a przede wszystkim wsparcia osób, które wychowują dzieci z różnymi niepełnosprawnościami. Tematy podjęte przez nas w roku 2007 dotyczyły m. in.:

- jak przygotować się do opieki i pielęgnacji oczekiwanego w rodzinie dziecka; na początku roku (nr 1/07) w artykule "Pierwszy wspólny rok cz. I." podaliśmy podstawowe kompendium wiedzy tego zakresu.
- numery 2 i 3 magazynu zajmowały się dzieckiem niepełnosprawnym w rodzinie. Od chwili informacji, że takie dziecko się urodzi, czy też taka wiedza pojawia się nt. dziecka starszego,
- w numerze wakacyjnym zajęliśmy się problemami przebywania w nowym środowisku (np. wypoczynku),
- jesienią wiodącym materiałem rubryki były zajęcia wprowadzające w szkołach, które okazują się ważniejsze dla rodziców dzieci sprawnych, same dzieci zaś przy niewielkiej pomocy znakomicie się ze sobą integrują,
- w ostatnim numerze skupiliśmy uwagę czytelników na rodzicielstwie zastępczym; jak zostać rodzicem takim, i jakie z tego wynikają skutki prawne dla dziecka i dla rodziny, która przyjmuje na siebie obowiązek opieki i wychowania

W każdym numerze rubryka ta obok szeregu porad dla rodziny zawierała stałą część z zakresu żywienia dzieci .

#### **IV. Żyjmy lepiej** (ze stałymi rubrykami: Sport, Rehabilitacja, Felieton, Poradnik)

W roku 2007 prezentowaliśmy w tym dziale wydarzenia sportowe z udziałem osób niepełnosprawnych, relacje z organizowanych zawodów, oraz nowatorskie rozwiązania techniczne, urządzenie domu, wynalazki – to wszystko co pomaga osobie niepełnosprawnej funkcjonować na co dzień. Najbardziej jednak wyeksponowaliśmy rubrykę *Poradnik*, który najbardziej oczekiwaną przez naszych Czytelników. Podjęte zostały w niej m.in. następujące tematy dotyczące osoby niepełnosprawnej:

- o różnego rodzaju bólach, jak je rozpoznawać i co mogą znaczyć
- o problemach z sercem, których nie wolno lekceważyć
- lista instytucji w służbie obywatela, z jakimi sprawami może się do nich zwracać osoba niepełnosprawna
- informacje na temat wózków, kul, balkoników i innych sprzętów niezbędnych w życiu osoby niepełnosprawnej
- przewodnik na lato, kiedy wyruszamy w podróż
- co samochodowe koncerty oferują niepełnosprawnym kierowcom

#### **V. Centrum Integracja** (ze stałymi rubrykami: Prawnik w redakcji, Bądź na bieżąco, Miejsce na ziemi).

Byłe "Centrum informacyjne", obecnie o nazwie "Centrum Integracja" w każdym numerze

pisma na kilkunastu stronach prezentuje porady prawne, a także porady dotyczące pracy, nauki i działalności organizacji pozarządowych. Publikowane teksty opracowane są przez pracowników Centrum Integracja : pracowników socjalnych, psychologa i prawników. Pisaliśmy także m.in. o poszukiwaniu pracy, problemach związanych z edukacją dzieci i ich transportem do szkół. Na łamach pisma przedstawialiśmy również wybrane problemy z jakimi zwracali się Czytelnicy do Centrum.

Największą popularnością cieszy się część "Integracji" gdzie czytelnicy szukają aktualności prawnych, socjalnych i życiowych. Najpopularniejsze są rubryki **"Prawnik w redakcji" i "Miejsce na ziemi"**.

"Prawnik w redakcji" odpowiada na pytania czytelników oraz pokazuje jak działają lokalne organizacje pozarządowe, jak sobie radzą i jak wspierają osoby niepełnosprawne. W roku 2007 nasi czytelnicy najczęściej zadawali pytania z zakresu orzecznictwa o niepełnosprawności oraz wątpliwości pojawiających się przy łączeniu zatrudnienia ze świadczeniami rentowymi.

"Miejsce na ziemi" jest prezentacją i zachętą do aktywności obywatelskiej w swojej małej ojczyźnie. W tej rubryce w roku 2007 prezentowaliśmy działania:

- Mazowieckiego Stowarzyszenia na rzecz dzieci z Porażeniem mózgowym w Mińsku (o aktywności rodziców dla dobra ich dzieci, "Przełamali izolację")
- Centrum Rehabilitacji Synapsa, które zostało stworzone przez rehabilitanta i pacjenta dla innych potrzebujących pomocy ("Meandry losu...")
- Uczniowskiego Klubu Żeglarskiego "Horn" w Krakowie, w którym działa sekcja żeglarska osób niepełnosprawnych ("Czas rozwijać żagle")
- Stowarzyszenia "Bliżej Dziecka" działające na warszawskim Bemowie z inicjatywy rodzin, które mają niepełnosprawne dzieci ("Przywracać do życia")
- Fundacji "Hallatlan (po węgiersku "niesłyszący"), propagującej język migowy w swoim kraju ("Przede wszystkim komunikacja")
- Stowarzyszenia na Rzecz Integracji i Usamodzielniania w Głogowie, które prowadzi Integracyjne Centrum Pomocy wspierające osoby niepełnosprawne ("U nas w domu na Brzostowie")

## **1.A. SPECJALNY DODATEK „INTEGRACJA – PRACA”**

Projekt „Integracja – Praca” realizowany jest w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich 2004-2006, Priorytet 1: Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej, Działanie 1.4: Integracja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

Celem projektu jest zmiana postaw społecznych wobec osób niepełnosprawnych w środowisku pracy i zwiększenie zainteresowania pracodawców zatrudnieniem osób niepełnosprawnych. Przygotowany został 16-stronicowy dodatek do magazynu „Integracja”- „Integracja - Praca”. Jest to cykliczna publikacja ukazującą się co dwa miesiące od listopada 2006 r. do stycznia 2008 r.

Dodatek Integracja PRACA jest podzielony na następujące stałe działy: **Wiadomości, Pod Lupą/Badania i analizy, Twoja kariera, Pracodawca bez barier, Prawo, Profesjonaliści, Dostępna firma, Porady portalu Pracuj.pl, Krótka piłka**. Niektóre rubryki, w miarę bieżących potrzeb są zastępowane innymi. Dbamy jednak zawsze o właściwe proporcje i różnorodność tematyki podejmowanej w każdym wydaniu tak, aby adresowana była w równych proporcjach zarówno do niepełnosprawnych osób poszukujących zatrudnienia, jak i pracodawców, mogących zaoferować pracę osobom

niepełnosprawnym.

## **Zawartość tematyczna dodatku "Praca" w 2007 r.**

### **Dział: WIADOMOŚCI**

Wybieraliśmy najistotniejsze informacje dotyczące rynku pracy w Polsce i za granicą, ciekawe przykłady rozwiązań przyjaznych dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. W każdym numerze zamieszczaliśmy też sondaż z portalu [www.niepełnosprawni.pl](http://www.niepełnosprawni.pl) dotyczący rynku pracy osób niepełnosprawnych.

### **Dział: POD LUPĄ**

W tym dziale wnikliwie przedstawiamy najbardziej aktualne problemy dotyczące zatrudnienia, wynikające ze śledzenia rynku pracy i jego zmian, zwłaszcza tego, co dotyczy niepełnosprawnych pracowników i kandydatów do pracy. Renta czy praca dla osób niepełnosprawnych – zajęliśmy się jednym z ważniejszych problemów nurtujących środowisko (2/2007). Co to jest CRS – pokazaliśmy biznes społecznie odpowiedzialny w kontekście zatrudniania osób niepełnosprawnych (3/2007). Przedstawiliśmy przyszłościową branżę IT oraz zachęcaliśmy do zainteresowania się zawodem informatyka, bardzo obiecującym i jak najbardziej dostępnym dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (4/2007).

W kolejnym numerze przyjrzeliliśmy się przyczynom niechęci osób niepełnosprawnych do podjęcia zatrudnienia, albo przyczynom odwlekania decyzji o podjęciu pracy, cennych informacji udzielali m.in. doradcy zawodowi warszawskiego Centrum Integracja (5/2007).

Zaprezentowaliśmy trzy osoby, które wykorzystały swoje szanse i zdecydowały się na założenie jednoosobowych firm (szycie firan i zasłon, sprzedaż sprzętu rehabilitacyjnego

i usługi graficzne). Wszyscy, którzy dzięki pomocy PCPR, funduszom unijnym i własnej chęci do pracy, wzięli sprawy w swoje ręce, rozwijają małe firmy. Mimo konkurencji i niewielkich doświadczeń - dobrze sobie radzą i zachęcają do aktywności (6/2007).

Promowaliśmy też postawę polegającą na szacunku do każdej pracy, w tym i tej mało prestiżowej i nisko płatnej (co często dotyczy ludzi niepełnosprawnych). Zapewnialiśmy, że najważniejsze to być wśród ludzi i zdobywać doświadczenia, a pamiętać trzeba, że kariera może się zaskakująco korzystnie potoczyć (7/2007).

### **Dział: PRACUJ.PL**

W tej rubryce doradzali specjaliści z portalu pracuj.pl, zajmujący się na co dzień rekrutacją, doradzali jak napisać list motywacyjny (2/2007), jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej, by dobrze wypaść w oczach pracodawcy (3/2007) zwracali uwagę na możliwość i konieczność negocjacji pensji (4/2007). Zaprezentowali też naszym czytelnikom proces rekrutacji z punktu widzenia pracodawcy, wyjaśniali m.in. dlaczego trwa on tak długo i nie zawsze kończy się pozytywnie (5/2007).

Specjaliści udzielili wielu cennych porad osobom wypełniającym formularze aplikacyjne, zamieszczane na stronach firm poszukujących pracowników. Podjęli też kwestię udzielania pracodawcy informacji o własnej niepełnosprawności (6/2007).

Radzili, aby starać się być elastycznym i otwartym na zmiany, nie bać się nowych wyzwań i pamiętać, że zainteresowania, pasje i chęć nauki języka obcego są przez pracodawcę mile widziane (7/2007).

### **Dział: PROFESJONALIŚCI**

W tej rubryce prezentujemy ludzi, którzy pomimo niepełnosprawności świetnie sobie radzą w bardzo wymagających zawodach lub osiągnęli sukces (nierzadko na arenie

międzynarodowej). Z pewnością należy do ich grona Iwo Pawłowski, niepełnosprawny aktor (2/2007) czy dyplomata - niesłysząca Brytyjka, aktualnie Sekretarz Ambasady Brytyjskiej w Polsce (3/2007). Przedstawiliśmy profesora ASP, który utracił wzrok, a mimo to wykłada i tworzy (4/2007); 18-letnią wybitną tenisistkę (bez ręki), utytułowaną zawodniczkę, dla której sport jest sposobem na życie i źródłem utrzymania (5/2007); 24-letnią niewidomą śpiewaczkę operową, która na koniec studiów, u progu kariery, może pochwalić się już wieloma osiągnięciami, dzięki czemu jest niezależna finansowo (6/2007). Jest też ksiądz na wózku, kapłan rekolekcjonista młodzieży, który najpierw pracował z osobami niepełnosprawnymi, a po wypadku dołączył do ich środowiska jako jeden z wózkowiczów (7/2007).

### **Dział: PRAWO**

W tej rubryce jest miejsce na przybliżanie kwestii prawnych, nie zawsze znanych niepełnosprawnym kandydatom do pracy i pracownikom. Uzbrojeni w podstawową wiedzę prawniczą mogą domagać się tego, co im się należy lub jak mądrze negocjować umowy z pracodawcą (2/2007) i jakie mogą być konsekwencje informowania bądź nieinformowania pracodawców o niepełnosprawności.

Inspektor Państwowej Inspekcji Pracy wyjaśniał, jak uzyskać niezbędne informacje i zgodę PIP na dostosowanie stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej (4/2007). Zaprezentowaliśmy różnice między kilkoma rodzajami umów o pracę, które zazwyczaj proponują pracodawcy (5/2007). Instruowaliśmy krok po kroku osoby decydujące się na założenie firmy – podpowiadaliśmy, jak, kierując się od urzędu do urzędu, pozalać wszystkie formalności (6/2007).

Skierowaliśmy też nasze porady do osób, które czują się wykorzystywane w pracy albo pracują nie w takich warunkach, jakie wynegocjowali (7/2007).

### **Dział: TWOJA KARIERA**

W tym dziale korzystaliśmy z doświadczeń doradców zawodowych i psychologów Centrów Integracja, którzy na podstawie swoich spotkań z klientami, prezentowali czytelnikom ścieżki kariery konkretnych osób. Doradca zawodowy Centrum Integracja udzielał porad graficze chorującej na depresję (2/2007), doradca zawodowy pomógł znaleźć pracę telemarketera niepełnosprawnemu młodemu pasjonatowi komputerów (3/2007); pomagał odnaleźć się na rynku pracy 50-letniemu, byłemu dyrektorowi, który po wypadku bezskutecznie poszukiwał zatrudnienia (4/2007).

Pomagali znaleźć zatrudnienie w Warszawie świetnie wykształconej młodej kobiecie, która nie miała zamiaru wykorzystywać jako atutu swojej niepełnosprawności (5/2007).

Wpłynęli na usamodzielnienie się 26-letniego mężczyzny, który potrzebował przede wszystkim uniezależnienia się od nadopiekuńczej matki (6/2007).

Pomogli też znaleźć pracę 55-letniej kobiecie, która zaryzykowała i zrezygnowała z pracy, w której czuła się wykorzystywana i nieadekwatnie nagradzana (7/2007).

### **Dział: PRACODAWCA BEZ BARIER**

Znalazły się tu materiały o firmach, w których znalazły pracę osoby z różnymi rodzajami niepełnosprawności, a pracodawcy zatrudnili je ze względu na swoje potrzeby i zainteresowanie specjalistami, a nie tylko z powodów ekonomicznych.

Prezentowaliśmy studio graficzne Winkowski z Warszawy zatrudniające 2 osoby niesłyszące (2/2007), Urząd Miasta w Sulejówku jako pracodawcę dla osoby niewidomej obsługującej informację miejską (3/2007), prywatną przychodnię medycyny pracy jako pracodawcę dla niedosłyszącego elektroradiologa (4/2007); Kancelarię Sejmu RP jako miejsce pracy dla dwóch niewidomych specjalistów (5/2007); gdyńską spółkę z branży motoryzacyjnej, która bez specjalnego programu znacznie przekracza ustawowe minimum zatrudniania osób niepełnosprawnych (6/2007); gdyńską spółdzielnię szyjącą buty dla

wojska, której załogę w 1/3 stanowią osoby niepełnosprawne, a która od 17 lat, bez zachęcania i prawnych wymogów, zatrudnia osoby niepełnosprawne (7/2007).

### **Dział: DOSTĘPNA FIRMA**

W tej rubryce jest miejsce na praktyczne, precyzyjne informacje dotyczące dostosowania miejsca pracy (otoczenia, budynku i poszczególnych pomieszczeń) dla osób niepełnosprawnych. Zaprezentowaliśmy konkretne rozwiązania w firmach, w których są zatrudnieni pracownicy poruszający się na wózkach (4/2007) oraz jak dostosować w biurze stanowisko dla osoby niewidomej (5/2007) charakterystykę stanowiska pracy dla osoby z epilepsją (2/2007), przedstawiliśmy charakterystykę pracownika chorego na cukrzycę (3/2007). Doradzaliśmy pracodawcom, w jaki sposób i do jakich czynności mogą zatrudnić osoby niepełnosprawne intelektualnie (6/2007). Przekonywaliśmy, że chorzy po zawale mogą i powinni powrócić do pracy na swoje stare stanowiska, o ile nie wykonywali pracy fizycznej (7/2007).

### **Dział: KRÓTKA PIŁKA**

W tej rubryce zadajemy pytania pracodawcom lub menedżerom dużych i znanych firm, którzy są zainteresowani zatrudnianiem osób niepełnosprawnych. Interesuje nas, co im pomaga, a co przeszkadza zwłaszcza w obecnej sytuacji prawnej. Poprosiliśmy renomowanych pracodawców o opinię czy osoba niepełnosprawna jest dobrą wizytówką firmy (2/2007). Uzyskaliśmy wypowiedzi pracodawców na temat tego, na jakim etapie rekrutacji oczekują od kandydatów informacji o niepełnosprawności (3/2007). Pracodawcy odpowiedzieli nam na pytanie o ewentualny o system wsparcia ze strony państwa przy zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (4/2007) i o swoją elastyczność dotyczącą dostosowywania dla nich pomieszczeń w firmie (5/2007). Odpowiedzieli nam też na pytanie, czy wobec odpływu z Polski rąk do pracy zmieniła się sytuacja niepełnosprawnych kandydatów i czy powinni oni mieć jakieś specjalne prawa w konfrontacji ze sprawnymi kandydatami na dane stanowiska (6/2007). Dowiedzieliśmy się od pracodawców, jak najlepiej docierać do nich z informacjami o możliwościach i sposobach zatrudniania osób niepełnosprawnych (7/2007).

### **Wersja elektroniczna dodatku Praca**

Materiały tworzone w ramach dodatku Praca są systematycznie promowane na portalu [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl) - w 2007 r. 8 tekstów pojawiło się w głównym oknie, 14 tekstów pojawiło się w rubryce "Polecamy" na głównej stronie. Na głównej stronie portalu widnieje również logo dodatku "Praca", które bezpośrednio przekierowuje do dokumentu zawierającego informacje o dodatku oraz spisy treści i okładki numerów, które ukazały się do tej pory. Ponadto na głównej stronie portalu w rubryce "Szukaj informacji w kategoriach" widnieje kategoria "Dodatek Praca", dzięki której można wyświetlić pełną listę dokumentów, które w ramach projektu opublikowane zostały na portalu – niezależnie czy znalazły się w wersji papierowej dodatku Praca.

### **Dystrybucja Magazynu Integracja**

Magazyn Integracja ma bardzo dużą liczbę stałych czytelników. Cały czas staramy się, aby nasze pismo docierało do jak największej liczby osób, zwiększamy więc ciągle ilość miejsc gdzie jest ono dostępne. Obecnie najwięcej egzemplarzy dystrybuowanych jest przez współpracujące z nami podmioty (organizacje społeczne i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych, Warsztaty Terapii Zajęciowej, ośrodki rehabilitacyjne należące

do Klubu Przyjaciół Integracji obejmującego 226 członków w całej Polsce). Podmioty w nim działające dostają od nas Integrację w ilości od 25 do 200 egzemplarzy. Rozprowadzają ją później w swoim regionie Obecnie w ten sposób dystrybuowana jest ponad połowa egzemplarzy każdego numeru. Magazyn dostępny jest także w naszych Centrach Integracja (Gdynia, Kraków, Warszawa, Zielona Góra) gdzie przychodzą osoby niepełnosprawne oraz ich rodziny aby uzyskać poradę i informację. Integrację można dostać także bezpośrednio do domu za pośrednictwem poczty. Pozostałe egzemplarze są przeznaczone do dystrybucji na różnego rodzaju imprezach, szkoleniach, targach itp. w których uczestniczy nasze stowarzyszenie.

**Dystrybucja** każdego numeru w 2007 r. przebiegała podobnie:

Klub Przyjaciół Integracji (226 jednostek)	Centra Informacyjne (4 jednostki)	Wysyłka bezpośrednio do czytelników i instytucji	Do dyspozycji i potrzeb wydawcy (targi, szkolenia, konferencje itp.)
8500 egz.	2500 egz.	2000 egz.	2000 egz.

Poprzez napływające listy, otrzymywane telefony do redakcji, przychodzące emaile i osobiste spotkania w redakcji pisma (w 2007 roku było ich ponad 10 tys.), posiadamy z naszymi pierwszymi czytelnikami stały kontakt. Znamy ich warunki życia, marzenia, potrzeby, porażki i osiągnięte sukcesy.

- **Uzyskane efekty wydawania Integracji razem z dodatkiem "Praca":**
  - dotarcie z informacją , poradą, do jak największej ilości osób w całym kraju,
  - nagłośnienie problemów osób niepełnosprawnych,
  - zmiana wizerunku osób niepełnosprawnych,
  - popularyzacja działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
  - zapewnienie regularnie aktualizowanych informacji dotyczących częstych zmian prawnych oraz regulacji ustawodawczych dotyczących środowiska niepełnosprawnych,
  - przeciwdziałanie wykluczeniu i osamotnieniu dużej grupy osób, dla których magazyn jest nie tylko źródłem informacji, ale również stanowi forum kontaktu z osobami borykającymi się z podobnymi problemami,
  - stworzenie beneficjentom możliwości kontaktowania się (listownie, telefonicznie, przez internet) z redakcją lub za jej pośrednictwem docierania do osób kompetentnych do udzielaniu wsparcia, poradnictwa, informacji prawnej,
  - stworzenie możliwości promowania, poprzez publikacje w magazynie, ciekawych inicjatyw społecznych, wartościowych osób oraz instytucji służących wsparciem osobom niepełnosprawnym,
  - stworzenie możliwości przekazywania informacji o nowościach medycznych, technicznych oraz przykładach ciekawych udogodnień i rozwiązań stosowanych na świecie -dających inspirację do zmian bądź choćby nadzieję na polepszenie sytuacji osoby niepełnosprawnej w przyszłości również w Polsce,

## **2. PORTAL WWW.NIEPELNOSPRAWNI.PL**

Portal [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl) stworzony i prowadzony przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji jest największym serwisem informacyjnym w Polsce poruszającym tematykę niepełnosprawności w różnych jej aspektach i płaszczyznach społecznych.

**Aktualnie na portalu mamy opublikowanych ponad 7 tys. dokumentów w 23**

## **działach, na których znajduje się ok. 7000 podstron z informacjami. Biuletyn rozsyłany jest do ponad 7800 odbiorców tygodniowo**

Portal w 2007 roku stanowił coraz bardziej wydawany dziennik codzienny, na którego łamach zamieszczane są nowe informacje typu newsowego (też tworzone przez redaktorów lokalnych), regularnie zamieszczane są też większe materiały przygotowane przez specjalistów. Za aktualizacje materiałów zawartych na portalu odpowiadają redaktorzy portalu oraz pracownicy socjalni centrów.

Na naszej stronie [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl) można było znaleźć informacje o wydarzeniach kulturalnych, informacje prawne i o planowanych zmianach przepisów, poradniki dotyczące rehabilitacji, sprzętu, możliwości uzyskania dofinansowania, transportu, informacje o programach PFRON, informacje ze świata sztuki i sportu, pracy i wielu innych.

W celu zapewnienia czytelnikom portalu możliwości wyrażenia swojego zdania o różnych kwestiach, dzielenia się doświadczeniami i wymieniania informacji, kontynuowano prowadzenie specjalnego forum: [forum.niepelnosprawni.pl](http://forum.niepelnosprawni.pl). Zarejestrowało się na nim ponad 2220 użytkowników. Forum w 2007 r. było wyświetlane prawie 900 tys. razy. Czytelnicy portalu mogą bezpłatnie zaprenumerować biuletyn portalu. Są w nim zawarte najważniejsze informacje pojawiające się w tygodniu na portalu.

Dodatkowo na stronie, co tydzień, zamieszczano nową sondę, za pomocą której użytkownicy portalu mieli możliwość wyrażenia swojej opinii na poszczególne tematy. Na portalu istniała też możliwość samodzielnego zamieszczania bezpłatnych ogłoszeń czy wysłania elektronicznej kartki okolicznościowej.

Obsługą techniczną forum zajmowali się redaktorzy portalu [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl), na pytania czytelników odpowiadali pracownicy Centrów w Warszawie i Krakowie.

### **Centra INTEGRACJA na portalu**

W trakcie 2007 roku rozwijano sekcję portalu poświęconą działaniom Centrów Integracja. Sekcja ta tworzona była przy pomocy lokalnych redaktorów i zespołów Centrów. Podzielono ją na cztery podsekcje, zgodnie z zakresem działania poszczególnych Centrów. Poruszanie po portalu ułatwiała zamieszczona w sekcji mapka, dzięki której czytelnik w łatwy sposób mógł znaleźć interesujące go informacje regionalne, a więc: aktualności z danego regionu, oferty pracy z danego regionu oraz poradniki dotyczące ulg i uprawnień, transportu, ważnych adresów i telefonów organizacji i instytucji działających w regionie.

W sekcji prezentowano informacje dotyczące: Centrum w Warszawie, Krakowie, Zielonej Górze i Gdyni.

### **Dodatek PRACA magazynu „Integracja” w wersji elektronicznej**

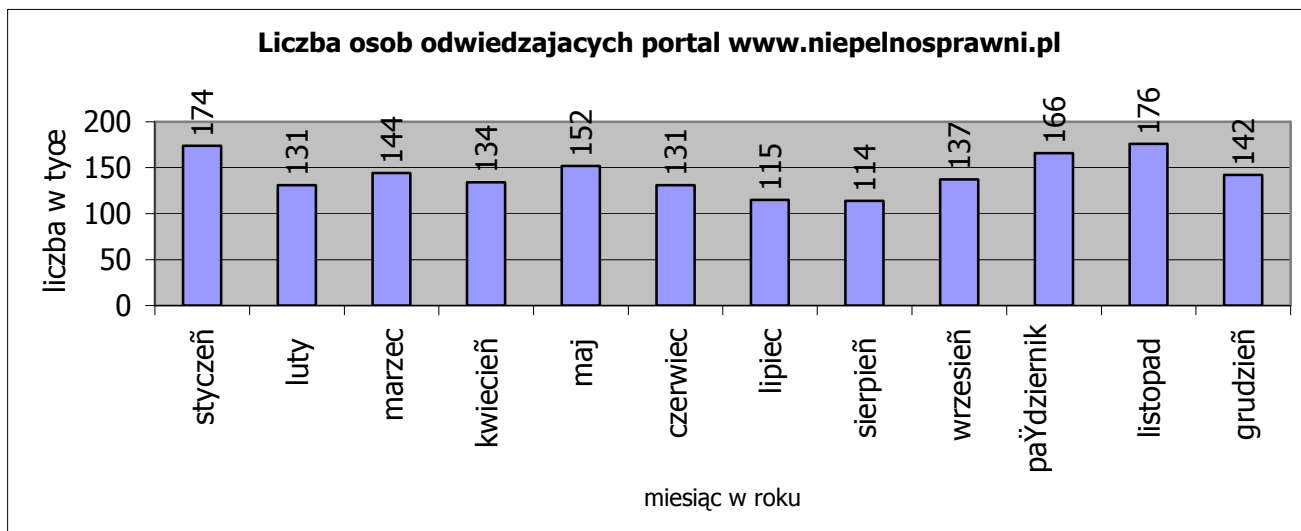
W trakcie 2007 roku na portalu zamieszczano elektroniczną wersję dodatku „PRACA” do magazynu „Integracja”. Pozwalało to czytelnikom, do których pismo nie trafiło w wersji papierowej, na lekturę interesujących ich artykułów.

Oglądalność portalu jest na bieżąco monitorowana przez narzędzie GEMIUS TRAFFIC. Narzędzie to zlicza odwiedziny na stronach Portalu. Za jego pośrednictwem można uzyskać dokładne informacje, jakich materiałów użytkownicy poszukiwali w naszym serwisie, oraz które z nich cieszyły się największą popularnością.



## Wykres odwiedzin portalu internetowego

Liczba osób odwiedzających w 2007 r. portal [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl) podana w tysiącach.



Pod koniec 2007 roku rozpoczęto prace nad zmianą wyglądu portalu i sekcji Centra Integracja. Dzięki temu pragniemy zwiększyć przejrzystość i dostępność strony. Nowa wersja portalu rozpocznie pracę na od lutego 2008 roku z okazji 5-ciolecia obchodzonego przez nasz portal.

### 3. SERIE WYDAWNICZE STOWARZYSZENIA

Od początku istnienia Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, obok wydawanego pisma oraz internetowej "gazety" codziennej, prowadzi działalność wydawniczą, która ma walory informacyjne, poznawcze i edukacyjne.

#### 3.A. BIBLIOTECZKA DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 2007 R.

Broszury i publikacje z serii „Biblioteczka dla Osób Niepełnosprawnych” stanowią uzupełnienie usług doradczych i szkoleniowych świadczonych przez nasze Centra Informacyjne i portal internetowy [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl). Dlatego też publikacje były przygotowane w taki sposób, aby odpowiadały na problemy i pytania, z którymi najczęściej borykają się osoby niepełnosprawne, zwracające się do nas o pomoc i poradę. Przygotowane zostały w taki sposób, aby w atrakcyjnej i przystępnej formie wyjaśniały zagadnienia prawne. Część z nich to kolejne wydania naszych publikacji uzupełnione o aktualny stan prawny. Pozostałe są nowe i pojawiły się po raz pierwszy.

- **„ABC... dla pacjenta.”** nakład 8000 egz.(dodruk) – publikacja informująca czytelnika o prawach pacjenta.
- **„ABC niepełnosprawnego pracownika i pracodawcy”** nakład 4906 egz. (dodruk)- publikacja jest podręcznym kompendium wiedzy na temat zatrudniania osób niepełnosprawnych. Zawiera informacje o możliwym wsparciu państwa dla pracodawców, ale także o obowiązkach pracodawcy względem niepełnosprawnego

pracownika.

- **„Co trzeba wiedzieć o KRUS”** nakład 8000 egz. (dodruk) – publikacja zawiera kompleksowe informacje o funkcjonowaniu KRUS i obowiązujących na ten temat przepisów.
- **„Dlaczego, gdzie i jak zatrudniać osoby niepełnosprawne”** nakład 10 000 egz. – folder przeznaczony dla pracodawców, informujący ich o sposobach zatrudniania osób niepełnosprawnych i korzyściach z tego płynących.
- **„Jak dostosować budynek”** nakład 10 000 egz. (dodruk) - publikacja przedstawiająca najczęściej spotykanych zagadnień projektowania środowiska dostępnego oraz praktycznych możliwości adaptacji najbliższego otoczenia, w którym żyje i mieszka osoba niepełnosprawna ruchowo.
- **„Jak rozpocząć i prowadzić własną działalność gospodarczą”** nakład 5000 egz.(dodruk) - publikacja stworzona z myślą o osobach niepełnosprawnych, które planują rozpocząć własną działalność gospodarczą. Zawiera informacje wyjaśniające, czym jest działalność gospodarcza, skąd można wziąć na nią pieniądze, jak można uzyskać pożyczkę na rozpoczęcie działalności. Zawiera praktyczne wskazówki jak krok po kroku założyć własną firmę.
- **„Jak skorzystać z pomocy społecznej”** nakład 8000 egz. - Publikacja pokazująca jak można uzyskać świadczenia przysługujące w trudnej sytuacji życiowej. Przedstawione są w niej dostępne formy pomocy społecznej, z których można skorzystać oraz na jakich zasadach funkcjonują Domy Pomocy Społecznej.
- **Jak utrzymać i dostosować Twoje mieszkanie** 10 000 egz.- Publikacja pokazująca jakie kryteria należy spełniać i w jaki sposób starać się o przyznanie dodatku mieszkaniowego, dofinansowania na likwidację barier architektonicznych oraz przyznania lokalu socjalnego.
- **„Jak zapewnić opiekę Twoim bliskim”** nakład 15 120 egz. – Publikacja zawiera informacje gdzie można uzyskać pomoc w sytuacji, kiedy samemu ciężko jest opiekować się osobą niepełnosprawną.
- **„Podatki 2007”** nakład 15 000 egzemplarzy – broszura zawiera aktualne przepisy podatkowe wraz z rozporządzeniami dotyczącymi osób niepełnosprawnych.
- **„Poznaj 5 rodzajów świadczeń rodzinnych”** nakład 8000 egz. - publikacja dotycząca takich informacji, jak: komu przysługują świadczenia rodzinne, jakie są ich rodzaje, gdzie można je uzyskać, jak napisać wniosek itp.
- **„Wszystko co powinieneś wiedzieć o rentach i emeryturach”** (dodruk)nakład 1000 egz.- publikacja zawiera podstawowe informacje odnośnie ubiegania się o przyznanie renty i zasady przechodzenia na emeryturę. Dodatkowo omówiono zagadnienia związane z rentami socjalnymi.

### **Dystrybucja publikacji**

Publikacje rozprowadzane były głównie poprzez nasze Centra Informacyjne (Gdynia, Kraków, Warszawa, Zielona Góra). Beneficjenci dostawali je zarówno wtedy, gdy przychodzili do nich po pomoc i poradę oraz na wszelkiego rodzaju szkoleniach, akcjach, konferencjach itp., których byliśmy organizatorami bądź uczestnikami. Część publikacji została również rozesłana do podmiotów i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, instytucji rynku pracy itp. Publikacje w dalszym ciągu są wykorzystywane w naszych Centrach Informacyjnych oraz są też dostępne w wielu miejscach w Polsce, do których zostały rozesłane. Pomimo zakończenia projektu nasze poradniki cały czas służą osobom niepełnosprawnym, do czasu gdy ich stan prawny nie ulegnie zmianie. Nasze doświadczenia pokazują że wiele osób niepełnosprawnych nie ma dostępu do Internetu. Publikacje w formie papierowej w dalszym ciągu są najlepszym sposobem dotarcia do beneficjentów. Ukierunkowana tematyka naszych wydawnictw pozwala na zapoznanie czytelnika z interesującym go zagadnieniem.

### 3.B. SERIA „**BIBLIOTECZKA PRZYJACIÓŁ INTEGRACJI**”

Publikacje z tej serii przeznaczone są dla osób chcących poszerzyć posiadaną już wiedzę na temat osób niepełnosprawnych.

- „Człowiek bez barier” nakład 3000 egz. – album został wydany z okazji 5 rocznicy konkursu „Człowiek bez barier”. Podstawione są w nim sylwetki laureatów wszystkich dotychczasowych edycji. Książka przedstawia różne sposoby aktywności osób niepełnosprawnych i przełamywanie przez nie barier.
- „Rodzina. Normalność w niepełnosprawności” nakład 1382 egz. - książka stanowi kompendium wiedzy o rodzinach, w których znajduje się osoba niepełnosprawna. Przeznaczona jest zarówno dla rodzin, w których znajduje się osoba niepełnosprawna, środowiska akademickiego oraz osób, które z racji swoich obowiązków zawodowych pracują z osobami niepełnosprawnymi.
- „Poznajemy ludzi z niepełnosprawnością” nakład 3050 egz. – książka przeznaczona jest dla środowiska akademickiego oraz osób zawodowo pracujących z niepełnosprawnymi.

### 3.C. SERIA „**MAŁA INTEGRACJA**”

Książeczki z tej serii przeznaczone są dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. Mają za zadanie przybliżyć im tematykę integracji i zapoznać z problemami osób niepełnosprawnych. Nauczyciele dostali gotowe scenariusze i ćwiczenia które mogą wykorzystać na swoich lekcjach.

- „ABC parkowania na kopertach” nakład 1650 egz. - dodruk cieszącej się zainteresowaniem książeczki dla dzieci powstałej w wyniku kampanii społecznej mającej zapobiegać parkowaniu na miejscach dla niepełnosprawnych. Uczniowie zapoznają się dzięki niej jak ważne jest poszanowanie miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych tzw. „kopert”
- „Sprawni w pracy” nakład 1650 egz. – książeczka ma na celu pokazanie uczniom, że niepełnosprawny pracownik jest równie efektywny jak jego pełnosprawny kolega

### **Dystrybucja "Biblioteczki..." i "Małej Integracji"**

Książeczki z serii „Mała Integracja” zostały rozesłane do szkół. Nauczyciele mogą dzięki nim przeprowadzać lekcję związane z zagadnieniami integracji. Materiały, które dotarły do placówek szkolnych będą przez nie jeszcze długo wykorzystywane po zakończeniu projektu.

Publikacje z serii „Biblioteczka Przyjaciół Integracji” to literatura fachowa przeznaczona dla specjalistów oraz osób pragnących zaczerpnąć z nich fachową wiedzę o z tematyki integracji oraz problemów osób niepełnosprawnych. Publikacje były dystrybuowane w środowisku akademickim, organizacjach i instytucjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Wydanie albumu „Człowiek bez Barier” było swoistego rodzaju inspirującą opowieścią o ludziach aktywnych zawodowo i społecznie. Przedstawione zostały historie, które pozwalają na nowo odkryć ludzkie możliwości. Okazją do tego było 5-lecie konkursu „Człowiek bez barier”. Upamiętnienie sylwetek laureatów przekona osoby niepełnosprawne, że walka z barierami może być skuteczna. Album dystrybuowany był wśród laureatów konkursu, dziennikarzy, organizacji działających na rzecz niepełnosprawnych oraz wśród beneficjentów odwiedzających nasze Centra Informacyjne.

## Działalność wydawnicza

Nasze działania wydawnicze tworzą, wypracowaną przez lata działalność, platformę informacyjną Stowarzyszenia, które dzięki temu posiada instrumenty ułatwiające społeczny dialog na rzecz łączenia dwóch światów; osób sprawnych i niepełnosprawnych.

Obecnie wydawane publikacje wychodzą w trzech seriach edytorskich. Najstarsza z nich to "Biblioteczka dla Osób Niepełnosprawnych" - z myślą głównie o osobach niepełnosprawnych, skupiająca się na tym, jakie mają oni prawa i ulgi. Serie: „Biblioteczka Przyjaciół Integracji” (dla dorosłych) i „Mała Integracja” (dla dzieci) - zaistniały w trosce przede wszystkim o czytelnika pełnosprawnego. Ponadto, publikacje są dystrybuowane na terenie całego kraju w uczelniach, szkołach, bibliotekach, instytucjach działających na rzecz osób niepełnosprawnych oraz urzędach zarówno podczas konferencji, kampanii, jak i innych działań (często prowadzonych wspólnie z organizacjami pozarządowymi, instytucjami i innymi jednostkami np. Straży Miejskiej).

Magazyn jest prasowym propagatorem wszystkich działań prowadzonych przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji. W ten sposób pragniemy, aby inicjatywy podejmowane w różnych miejscach kraju, stały się inspiracją i zachętą dla innych miast, powiatów i gmin, by efektywniej mogły one wpływać u siebie na poprawę sytuacji swoich niepełnosprawnych obywateli. Tak też się powoli staje.

Portal [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl) jest coraz bardziej profesjonalnie prowadzonym internetowym dziennikiem prezentującym najważniejsze informacje dotyczące naszego środowiska. Jest serwisem **n**ależącym do grona najchętniej odwiedzanych polskich serwisów internetowych.

### III. KAMPANIE EDUKACYJNE

Kampanie, jako nowoczesna forma propagowania określonych idei oraz kształtowania określonych ideowo postaw, dla każdego środowiska jest szansą ujawnienia swoich problemów. Jest próbą zmanifestowania istnienia bolesnej sprawy, która powinna otrzymać społeczne wsparcie. W szczególności dla osób niepełnosprawnych, profesjonalnie przygotowana kampania edukacyjna może być najbardziej skuteczną formą kształtowania pożądanych postaw i poglądów na ich temat. Prezentujemy kampanie szczególnie dla nas bliskie i ważne.

#### 1. Płytką wyobraźnia to kalectwo 2007

Jest to najstarsza kampania prowadzona przez Stowarzyszenie od 1995 r., przekształcona w 2001 roku z akcji „Nieświadomość” na profesjonalnie prowadzoną kampanię pod hasłem „Płytką wyobraźnia to kalectwo”. Od 2002 roku kampania „Płytką wyobraźnia to kalectwo” jest prowadzona pod patronatem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu.

#### Statystyki

Dane statystyczne dotyczące osób, które corocznie w Polsce trafiają na wózki z powodu skoku do wody, zebraliśmy z różnych źródeł; nie prowadzono dotychczas w Polsce szczegółowych badań na ten temat. Dane tego rodzaju posiadają szpitale specjalistyczne, w których leczy się urazy rdzenia kręgowego, natomiast niezwykle trudno takie dane uzyskać.

Wg danych dr. St. Sosnowskiego z Kliniki Paraplegii Pourazowej Wojskowego Szpitala Klinicznego w Bydgoszczy z 2000 r., rozwój motoryzacji oraz nieostrożność podczas skoków do płytkiej wody są w głównej mierze przyczyną urazów kręgosłupa i rdzenia kręgowego. Wg tych samych danych, rocznie przybywa w Polsce około 1000 osób z porażeniami kończyn, z czego 400 to najcięższe i źle rokujące uszkodzenia szyjnego odcinka rdzenia.

Źródło: .Ortopedia, Traumatologia, Rehabilitacja., nr 1/2000

Natomiast wg danych z tego samego okresu dr. Pawła Baranowskiego, Dyrektora Naczelnego Specjalistycznego Centrum Rehabilitacji i Leczenia Schorzeń Narządu Ruchu im. prof. Mariana Weissa w Konstancinie, przeciętnie 740 osób rocznie w Polsce ulega urazom kręgosłupa, z czego 25%-35% (180-260 osób) doznaje urazu rdzenia kręgowego. W materiale własnym dr. P. Baranowskiego, największy procent, bo aż 61% urazów kręgosłupa w odcinku szyjnym, zanotowano w wyniku skoku do wody. Znacznie mniejszy procent 21% urazów, zanotowano w następstwie wypadków komunikacyjnych, zaś najmniejszy procent 18% urazów w kategorii inne przyczyny (Źródło: .Ortopedia, Traumatologia, Rehabilitacja., nr 1/2000).

Na podstawie danych Fundacji Aktywnej Rehabilitacji (FAR), po skokach do wody przybywa corocznie w Polsce od 168 do 222 osób i są to w przeważającej części mężczyźni (prawie 85%). Wg FAR, skoki do wody .na głowę. stanowią trzecią z kolei przyczynę urazów rdzenia kręgowego (po wypadkach drogowych i upadkach z wysokości) - dane zaczerpnięte ze strony internetowej FAR [www.far.org.pl](http://www.far.org.pl). Do Fundacji jednak nie trafiają ludzie z najcięższymi urazami - obydwu kończyn dolnych i obydwu kończyn górnych . którzy będą musieli poruszać się na wózkach elektrycznych.

Do prof. Jerzego Kiwerskiego z Katedry i Kliniki Rehabilitacji Akademii Medycznej w

Warszawie, trafia corocznie ok. 150 osób z uszkodzeniem rdzenia kręgowego. Jak potwierdza prof. J. Kiwerski, obecnie na całym świecie nie ma metody, która funkcjonalnie wypełniłaby ubytek w rdzeniu kręgowym powstały po urazie, pomimo że na badania nad takimi metodami przeznaczane są ogromne pieniądze.

Dlatego celem kampanii jest przestrzeganie głównie dzieci i młodzieży przed tragicznymi skutkami skoków do wody oraz pomoc ofiarom niefortunnych skoków. W ten sposób chcemy uświadomić, jak poważne i nieodwracalne konsekwencje mogą mieć brawura, lekkomyślność i chwila nierozwagi. Kampania jest szeroko nagłaśniana w telewizji, stacjach radiowych, w prasie ogólnopolskiej, lokalnej i w Internecie, a także, poprzez plakaty i ulotki, na basenach i kąpieliskach. Promowana jest także w szkołach i domach kultury oraz w prasie młodzieżowej.

## **VII edycja – 2007 r.**

Jak co roku przed i podczas wakacji ostrzegaliśmy młodych ludzi przed konsekwencjami nierozważnych skoków do wody. W tym roku kampania miała kilkakrotnie większy zasięg niż w roku ubiegłym. Było to możliwe dzięki współpracy ze Strażą Miejską oraz aktywnie działającymi Centra Integracja, które koordynowały działania na Pomorzu, w Małopolsce oraz w Lubuskiem.

Nasze działania związane z kampanią rozpoczęły się już 27 marca 2007 r. Wraz ze Strażą Miejską m.st. Warszawy Integracja zorganizowała wówczas szkolenia dla strażników miejskich, którzy przyjechali z 47 miast z terenu całej Polski. Podczas szkolenia, które odbyło się w warszawskim kinie IMAX uczestnicy otrzymali materiały edukacyjne i zostali przeszkoleni do prowadzenia szkoleń dla pedagogów i nauczycieli.

Kolejne szkolenia, tym razem dla 1600 nauczycieli, odbyły się 24 kwietnia 2007 r. w 50 miastach w całej Polsce. Podczas szkoleń omówiono przygotowany dla nauczycieli pakiet dydaktyczny, który ułatwi prowadzenie zajęć z uczniami. W pakiecie znajduje się kasetka VHS i płyta CD z filmem edukacyjnym dla uczniów, scenariusz do prowadzenia zajęć dla nauczyciela oraz książeczka na temat bezpieczeństwa nad wodą, opracowana z myślą o najmłodszych. Każda szkoła, która wzięła udział w akcji, otrzymała taki pakiet bezpłatnie. Ponadto, nauczyciele, którzy przed wakacjami poprowadzili lekcje z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych kampanii, otrzymali od Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji oraz Straży Miejskiej m.st. Warszawy certyfikat poświadczający przeprowadzenie zajęć dydaktycznych, który można przedstawić w dokumentacji przy ubieganiu się o awans na stopień nauczyciela dyplomowanego. Zaświadczenie było wydawane na podstawie sprawozdania, które każdy nauczyciel lub dyrektor szkoły przysyłał do organizatorów akcji. **W tym roku lekcje poprowadziło 660 nauczycieli, natomiast w lekcjach uczestniczyło ok. 67 tysięcy uczniów.** To trzykrotnie więcej niż w roku ubiegłym.

Kampania "Płytką wyobraźnia to kalectwo" to także akcje plakatowe. Wzorem lat ubiegłych zapraszaliśmy partnerów do ekspozycji plakatów kampanii. Dzięki współpracy z licznymi jednostkami WOPR oraz organizacjami pozarządowymi, placówkami zdrowia oraz

innymi instytucjami na terenie całego kraju plakaty akcji zawisły na plażach i w miejscowościach wypoczynkowych, gdzie ostrzegały wypoczywających przed skutkami brawurowych i nieprzemysłanych skoków do wody.

## **Dzień Otwarty**

W tym roku do akcji aktywnie włączyły się Centra Integracja: Gdynia, Zielona Góra i Kraków, które podczas Dnia Otwartego 4 lipca br. udzielały informacji na temat kampanii oraz możliwości uzyskania pomocy finansowej w ramach Funduszu Pierwszy Krok wspierającego poszkodowanych w wyniku niefortunnych skoków do wody. Od lipca 2007 r. z Funduszu mogą korzystać - oprócz osób z Małopolski - także niepełnosprawni z województw: pomorskiego oraz lubuskiego.

Ogromny zasięg kampanii zawdzięczamy zawsze współpracy z mediami. W tym roku szczególne podziękowania za wsparcie należą się: Radiu RMF FM, Radiu Plus, radiu Zielona Góra i Radiu zachód.

Informacje na temat kampanii umieszczone zostały na specjalnej stronie internetowej: [www.plytkawyobraznia.pl/](http://www.plytkawyobraznia.pl/)

### **• Fundusz Pierwszy krok**

Z myślą o ofiarach niefortunnych skoków do wody, a także wypadków samochodowych Stowarzyszenie utworzyło w czerwcu 2003 r. wspólnie z Fundacją Sue Ryder specjalny fundusz, przyznający stypendia do wysokości 4,5 tys. zł. Jest on elementem składowym kampanii "Płytko wyobraźnia to kalectwo". Pragniemy w ten sposób ułatwić "pierwszy krok" w powrocie do aktywnego życia osobom po wypadku. Stypendia przyznawane są głównie na działania aktywizujące zawodowo i społecznie (naukę, likwidację barier architektonicznych, zakup komputerów lub sprzętu rehabilitacyjnego).

Od 2005 r. Bank Inicjatyw Społeczno Ekonomicznych BISE wydał wraz ze Stowarzyszeniem kartę affinity "Integracja". Karta ta ma szczególny charakter. Mogą z niej korzystać również osoby nie posiadające konta w banku. Jednocześnie Bank BISE (130 właścicieli karty), postanowił przekazywać na Fundusz Pierwszy Krok 50 proc. prowizji, którą otrzymuje od punktów usługowo-handlowych za każdą transakcję kartą. Dzięki temu w ciągu blisko 5 lat stypendia otrzymało 37 osób. W roku 2007 wsparcie finansowe - na zakup wózka inwalidzkiego, likwidację barier architektonicznych oraz zakup komputera - przyznano 3 osobom.

## **2. KAMPANIA PARKINGOWA 2007**

„Czy naprawdę chciałbyś być na naszym miejscu?” - już po raz czwarty Stowarzyszenie przekonywało Polaków, że zajmowanie tzw. „kopert” przez nieuprawnionych do tego kierowców pozbawia osoby niepełnosprawne możliwości swobodnego funkcjonowania oraz poruszania się w miejscach publicznych. W tym roku do akcji włączyło się ponad 160 miast w całej Polsce.

- *Koperta przez większość kierowców jest kojarzona z ułatwieniem, a nie koniecznością. Nie każdy wie, że miejsca postojowe dla niepełnosprawnych charakteryzuje nie tylko położenie blisko wejścia do sklepu, ale przede wszystkim szerokość, umożliwiającą wyjęcie wózka inwalidzkiego z samochodu.* – mówi Adam Pietrasiewicz, niepełnosprawny mieszkaniec Warszawy.

Z tego powodu IV edycja kampanii parkingowej w 2007 r. została przeprowadzona w ramach projektu pt. „Dzień praw osób niepełnosprawnych”. Celem tego działania był wzrost aktywności społecznej osób niepełnosprawnych na terenie całego kraju oraz doprowadzenie do integracji osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Taki cel był realizowany poprzez prowadzenie równocześnie w wielu powiatach aktywizujących zajęć dla różnych grup wiekowych. Imprezy miały charakter integracyjny, ponieważ brały w nich udział zarówno osoby niepełnosprawne i sprawne.

### **Przeprowadzone działania:**

- konferencja prasowa (19 września) na temat praw osób niepełnosprawnych w Polsce, w tym problemu parkowania na tzw. *kopertach* - panel dyskusyjny, w którym wzięły udział następujące osoby: Hanna Gronkiewicz-Waltz – Prezydent m.st. Warszawy, Włodzimierz Paszyński - Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy, Sławomir Piechota – poseł na Sejm RP, Marian Leszczyński - Prezes PFRON, Adam Pozorek – pełnomocnik Zarządu Województwa Mazowieckiego ds. osób niepełnosprawnych, Zbigniew Leszczyński – Komendant Straży Miejskiej m.st. Warszawy,
- zabawy integracyjne, happeningi - na podstawie opracowanego scenariusza przedstawienia ulicznego, który nawiązywał do głównych problemów osób niepełnosprawnych i do sposobów ich rozwiązywania wspólnie ze sprawnymi członkami społeczności lokalnych,
- II edycja konkursu plastycznego dla dzieci „Mamo, Tato, nie parkuj na tym miejscu” dla uczniów klas I – III szkół podstawowych z całej Polski; W konkursie wzięło udział ponad 650 dzieci,
- wywiady z Jerzym Owsakiem (Fundacja Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy), oraz z członkami Kabaretu Hrabi. Przedstawili oni orędzia do kierowców parkujących na miejscach dla pojazdu osoby niepełnosprawnej, które zostały wykorzystane do folderu podsumowującego działania „Dnia Praw Osób Niepełnosprawnych”.

Do akcji włączyły się również organizacje pozarządowe (12 organizacji w kraju), a także centra handlowe - 7 galerii handlowych w Warszawie, 4 sieci ogólnopolskie, oraz centra rozrywkowe w całej Polsce. Uczestniczyły one w dystrybucji różnych materiałów informacyjnych w tym. 200 tys. ulotek, 21 tys. plakatów, 7 tys. zapachów samochodowych, 1 tys. balonów i 1 tys. koszulek.

Ponadto w każdym z miast biorących udział w kampanii odbyły się happeningi teatralne na miejscach parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych. Na ulicach Warszawy pojawi się ponadto 20 billboardów i 40 citilightów promujących kampanię.

### **Partnerzy działań w 2007 r.**

- 161 miast z całej Polski
- 43 urzędy miast następujących miejscowości
- 15 organizacji pozarządowych
- 10 ośrodków pomocy społecznej
- 46 jednostek straży miejskiej następujących miast

21 największych Centrów Handlowo – Rozrywkowych, w tym 10 z Warszawy, oraz 3 sieci handlowe, których oddziały znajdują się w 95 miastach Polski (Leroy Merlin Polska,

Praktiker Polska, Kaufland Polska Markety).

## **Narzędzia informacyjno - promocyjne**

- 1) Spot telewizyjny zamieszczony był na płycie lub kasecie BETA, która wysyłana została do ogólnopolskich Partnerów akcji. Spot telewizyjny był emitowany przez lokalne stacje telewizyjne oraz w galeriach handlowych na terenie całej Polski.
- 2) Spot radiowy był wysyłany do partnerów drogą elektroniczną. Emitowany przez lokalne rozgłośnie radiowe oraz przez patronów medialnych ogólnopolskiej akcji: Antyradio, Program Trzeci Polskiego Radia.
- 3) Spot dla radiowców supermarketów emitowany był w centrach handlowo – rozrywkowych w całej Polsce w od września do końca listopada 2007.
- 4) Ulotki informacyjne wydrukowane były w ilości 200 000 tysięcy egzemplarzy. Zamieszczone na nich logo Kampanii parkingowej zostało zaprojektowane przez Agencję Leo Burnett. Ulotki zostały wysłane do wszystkich partnerów akcji oraz były dystrybuowane w Warszawie.
- 5) Reklama prasowa jest niewątpliwie jednym z najczęściej używanych narzędzi promocji. Jako organizatorzy przygotowaliśmy wzór takiej reklamy (pion) wraz z logotypami wszystkich patronów Kampanii parkingowej.
- 6) Banner internetowy zamieszczony był w tym roku niemal na wszystkich stronach Partnerów kampanii z różnych miast Polski (strony Urzędów Miast i organizacji), oprócz tego na portalach patronów medialnych. Jest on tak przygotowany, aby przyciągał uwagę i również przestrzegał przed parkowaniem na miejscach parkingowych dla osób niepełnosprawnych osoby do tego nieuprawnione.
- 7) Koszuli z logo akcji – nosiły je osoby przygotowujące akcję w Warszawie oraz zostały rozesłane do lokalnych partnerów.
- 8) Torby z logo akcji – zostały wysłane w podziękowaniu do lokalnych partnerów.
- 9) Logosmycze z logo akcji - zostały wysłane w podziękowaniu do lokalnych partnerów.

Wszystkie w/w narzędzia informacyjno – promocyjne były zaprojektowane tak, aby zwracały uwagę na problem praw osób niepełnosprawnych oraz przypominały o potrzebie pozostawiania wolnych kopert dla osób niepełnosprawnych.

Opracowaliśmy również folder podsumowujący tegoroczne działania, który wraz z materiałami promocyjnymi został wysłany po zakończeniu akcji do lokalnych partnerów. Zawierał on informacje o zasięgu akcji, podjętych działaniach oraz liczbie współpracujących jednostek. Opracowane zostały również dwie publikacje: „ABC parkowania na kopertach” oraz „Razem w szkole”.

### **Patronat medialny w 2007r. objęli:**

Tygodnik „Newsweek Polska”, Polskie Radio Program Trzeci, Antyradio, AMS S.A., Magazyn „Auto Świat”, Portal gazeta.pl, Portal ngo.pl, Portal moto.pl.

### **Patronat honorowy:**

Minister Transportu Jerzy Polaczek,  
Minister Edukacji Ryszard Legutko,  
Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik,  
prezydent Miasta Stołecznego Warszawy, Hanna Gronkiewicz – Waltz.

Nasze działania realizowane były przy wsparciu Urzędu Miasta st. Warszawy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

## **3. POLSKA BEZ BARIER**

Program Polska bez barier prowadzony jest przez Stowarzyszenie od 1996 roku. Jego celem jest poprawa dostępności polskich miast dla osób niepełnosprawnych. Został stworzony w odpowiedzi na nieustanne łamanie praw osób niepełnosprawnych w zakresie dostępności do obiektów użyteczności publicznej oraz budynków mieszkalnych. Pomimo istnienia ustawy o prawie budowlanym z 1995 r., rozporządzeń oraz wielokrotnie poruszanej przez polskie media tematyki barier architektonicznych wiele obiektów użyteczności publicznej w naszym kraju jest wciąż niedostosowanych do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Sytuacja ta uniemożliwia im samodzielne funkcjonowanie, prowadzenie aktywnego życia i wpływa na izolację tej grupy społecznej.

### **Spot telewizyjny**

W ramach akcji "Polska bez barier" przygotowany został specjalny spot telewizyjny (o długości 30 sek.) przedstawiający problemy osób, które codziennie muszą pokonywać bariery architektoniczne w swoim otoczeniu, poruszając się na wózkach inwalidzkich. Film stworzony przez Leo Burnett jako wkład w promocję celów Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji. Każde miasto, które chce przyłączyć się do akcji Polska bez barier może otrzymać przygotowany przez agencję spot telewizyjny oraz własne logo, do emisji w lokalnych mediach.

W roku 2007 w ramach tego programu zrealizowano m.in. następujące zadania:

#### **3.1. Warszawa Bez Barier**

Jest to wzorcowy projekt, poprzez który staramy się przekładać cele projektu ph. Polska bez barier na życie codzienne wielkiego miasta. Projekt ma na celu aktywizację środowiska osób niepełnosprawnych w Warszawie poprzez wspólne imprezy integracyjne, promowanie i wspieranie twórczości oraz aktywnego stylu życia niepełnosprawnych, a przez to przełamywanie stereotypów w społeczeństwie i promocję integracji społecznej. Patronat nad programem "Warszawa bez Barier" objął prezydent m.st. Warszawy.

Celem kampanii Warszawa bez barier jest m.in. zdefiniowanie przyczyn niedostatecznego dostosowania obiektów użyteczności publicznej do potrzeb niepełnosprawnych oraz wypracowanie dobrych pomysłów i procedur, które mogłyby zostać wykorzystane także w innych miastach Polski.

Dalekosiężnym celem programu jest otwarcie stolicy na potrzeby osób niepełnosprawnych oraz stworzenie miasta przyjaznego niepełnosprawnym. Procesy integracyjne i aktywizujące niepełnosprawnych należy rozpocząć od likwidowania barier architektonicznych. Przy współpracy z Władzami Miasta st. Warszawy chcemy stworzyć modelowe rozwiązania, które potem można by adaptować w innych miastach.

#### **Przeprowadzone działania**

- Wystawa „Plany na przyszłość” w Bibliotece Uniwersytetu Warszawskiego, 9 maja
- Przeprowadzenie warsztatów dla studentów Akademii Sztuk Pięknych oraz Wyższej Szkoły Ekologii i Zarządzania, których celem było uwrażliwienie na potrzeby osób niepełnosprawnych przyszłych architektów oraz osób zajmujących się wzornictwem przemysłowym.
- Prezentacja filmu Moniki Pawluczuk „Miasto Bez Barier. Modelki” na Festiwalu Filmów o Architekturze - Sztuka Architektury, który odbył się w Warszawie w dniach 12-14 czerwca 2007 r. (Fabuła filmu to historia kilku modelek, które aby wziąć udział w pokazie mody muszą przeprowić się z Katowic do Warszawy pokazuje, jak architektura

- obiektów użyteczności publicznej w XXI w. w dużych miastach centrum Europy sprawdza się w zestawieniu z przeciętnym wózkiem inwalidzkim.
- Zorganizowanie seminarium dla architektów oraz osób związanych z procesem budowlanym.
  - 14 czerwca ogłoszenie konkurs architektonicznego Warszawa bez barier na najlepiej dostosowany budynek w stolicy.
  - Seminarium dla architektów poświęcone projektowaniu z uwzględnieniem zasad dostępności dla wszystkich użytkowników.
  - Zamknięcie konkursu nastąpiło 31 października 2007 r., a uroczyste wręczenie nagród odbyło się 1 grudnia 2007 r. podczas Wielkiej Gali Integracji w Sali Kongresowej.

### **Konkursu Architektoniczny 2007**

W ramach tej kampanii organizowany jest od czterech lat m.in. konkurs architektoniczny. W 2007 r. z Urzędem Miasta Stołecznego Warszawy przeprowadziliśmy IV edycję konkursu architektonicznego na najlepiej dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych budynek w Warszawie. Podczas uroczystego otwarcia IV edycji konkursu wywiązała się ożywiona dyskusja między obecnymi na sali przedstawicielami środowisk osób niepełnosprawnych, a Stołecznym Konserwatorem Zabytków, Ewą Nekandą-Trepką.

Padło wiele pytań dotyczących zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu zarówno do obiektów muzealnych, jak i do lokali użytkowych ulokowanych w budynkach uznanych za zabytki. Pytano m.in. o wymagania stawiane właścicielom takich budynków, o pomoc merytoryczną jaką mogą uzyskać w Biurze Stołecznego Konserwatora Zabytków, oraz o powody, dla których zapomniano o niepełnosprawnych przy okazji remontu Krakowskiego Przedmieścia. Nie na wszystkie z tych pytań udało się uzyskać odpowiedź.

### **Nagrodzone obiekty:**

#### **Kategoria obiekt użyteczności:**

**Nagroda główna:** Kompleks Basenów Rehabilitacyjnych „Muszelka”, ul. Balkonowa 2/4

**Wyróżnienie:** Biblioteka Publiczna Dzielnicy Wawer, ul. Trawiasta 10

#### **Kategoria obiekt mieszkalny:**

Wyróżnienie: Zielony Dom, ul. Skorochód – Majewskiego 9/2706

#### **Kategoria obiekt zabytkowy:**

##### **Wyróżnienie:**

- 1) Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. Ruy Barbosy Zespół Szkół Nr 73, ul. W. Burdzińskiego 4
- 2) Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Integracyjnymi im. B. Limanowskiego, ul. Felińskiego 15

#### **Nagroda specjalna:**

Uniwersytet Warszawski za całokształt, konsekwentne dostosowywanie budynków, wieloletnią działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

### **Efekty kampanii**

Korzyści z programu odnoszą pośrednio przede wszystkim niepełnosprawni mieszkańcy stolicy i województwa mazowieckiego (566 tys., GUS). Osoby objęte pomocą, to także mieszkańcy innych regionów Polski, którzy zapoznali się z projektem dzięki możliwości korzystania artykułów i materiałów wydanych w ramach projektu (m.in. w magazynie

Integracja - każdy numer magazynu jest wydawany w ilości 15 000 egzemplarzy i zamieszczonych w Internecie (portal [niepelnosprawni.pl](http://niepelnosprawni.pl) 200 000 tys. odwiedzin miesięcznie). Osoby objęte pomocą w okresie sprawozdawczym to również bezpośredni odbiorcy wydarzeń zorganizowanych w ramach programu „Warszawa bez barier”, tj. uczestnicy warsztatów dla studentów ( 100 osób), uczestnicy stołecznego Festiwalu Filmów o Architekturze (450 osób), uczestnicy seminarium dla architektów (20 osób), Wystawy Plany na przyszłość (2000 osób), konferencji prasowej (30 osób), uczestnicy konkursu architektonicznego „Warszawa bez barier” (29 osób).

### **Po co tworzymy kampanie?**

Stowarzyszenie prowadzi liczne kampanie społeczne. Jedną z nich - "Niepełnosprawni - Normalna Sprawa" otrzymała prestiżowe nagrody Golden World Awards oraz Medium 2001 za najlepszą kampanię społeczną ubiegłego roku. Stowarzyszenie było inicjatorem obchodów Roku Osób Niepełnosprawnych 2003 w Polsce, m.in. prowadziło multimedialną kampanię społeczną pod hasłem "Czy naprawdę jesteśmy inni?", za którą wraz z Agencją Leo Burnett otrzymało EFFIE 2004 - najważniejszą nagrodę dla najbardziej skutecznych kampanii reklamowych. Główne działania Stowarzyszenia mają charakter informacyjno-edukacyjny

Aby rozpocząć na świecie debatę nad sytuacją osób niepełnosprawnych i doprowadzić do zmian potrzebne były określone impulsy społeczne. Np. Amerykanie potrzebowali wojny w Wietnamie, z której wielu żołnierzy wróciło jako bezradni i sfrustrowani inwalidzi. Niemcom wystarczył, zakończony procesem sądowym, skandal obyczajowy w restauracji, z której osoba bez rąk spożywająca posiłek nogami została wyproszona z lokalu. Anglikom wystarczyły działania doprowadzające do tworzenia najlepszej ustawy antidyskryminacyjnej w Europie...

Mamy więc nadzieję, że Polakom m.in. wystarczą przygotowywane w nowoczesnej technologii medialnej mądre i profesjonalne kampanie społeczne, które przyczynią się do tego, że niepełnosprawnym Polakom będzie żyło się lepiej.

### **IV. PROGRAMY EUROPEJSKIE**

Wejście Polski w 2004 r. do Unii Europejskiej otworzyło przed osobami niepełnosprawnymi w naszym kraju nowe możliwości oraz spowodowało skuteczniejsze działania włączające te osoby w nurt życia społecznego. Natomiast dla Stowarzyszenia, jako organizacji pożytku publicznego, była to realna szansa na podjęcie partnerskiej współpracy z wieloma instytucjami i organizacjami europejskimi, aby móc wspólnie działać na rzecz społecznej integracji osób niepełnosprawnych.

W roku 2007 Stowarzyszenie uczestniczyło w realizacji blisko 10 projektów z udziałem środków europejskich. Najważniejsze z nich to 6 programów wspieranych przez środki z Europejskiego Funduszu Społecznego, które zostały omówione w rozdziale I oraz II naszego sprawozdania. Przypominamy, że są to:

- **Centrum Integracja - Gdynia**

- świadczy usługi informacyjne, zajmuje się poradnictwem w zakresie prawnym – socjalnym oraz aktywizacją zawodową i wprowadzaniem osób niepełnosprawnych na otwarty rynek pracy.

- **Centrum Integracja – Zielona Góra**

- jest placówką informacyjno-aktywizującą i doradczą działającą na rzecz osób niepełnosprawnych w całym województwie lubuskim.

- **Sprawni w pracy –**

- mazowiecki program integracji zawodowej osób niepełnosprawnych, skierowany do poszukujących pracy niepełnosprawnych osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności z terenu województwa mazowieckiego.

- **Damy sobie radę –** małopolski program integracji zawodowej osób niepełnosprawnych

realizowany przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji skierowany jest do osób z umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności z województwa małopolskiego

- **Integracja – Praca.** Wydawnicza kampania informacyjno – promocyjna.

- Od listopada 2006 roku do marca 2008 r. wraz z magazynem Integracja, co dwa miesiące ukazuje się szesnastostronicowy dodatek - „Integracja - Praca”. Publikacja przyczynia się do przełamania występującego w świadomości pracodawców i pracowników pełnosprawnych negatywnego stereotypu osoby niepełnosprawnej, jako pracownika. Jej celem jest również przełamywanie lęków i niechęci u osób niepełnosprawnych do podejmowania pracy na otwartym rynku.

- **Infolinia „Sprawni w pracy” 0801 801 015**

- Powstała w ramach projektu „Zmiana postaw społecznych drogą do zatrudnienia osób niepełnosprawnych”. Głównym celem projektu jest wypełnienie luki informacyjnej, jaka powstała w kwestii zatrudnienia osób niepełnosprawnych, a co za tym idzie walka z bezrobociem i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Ponadto w 2007 r. zakończyliśmy następujące projekty:

- **DIADA**

Od 7 listopada 2005 do 6 listopada 2007 Stowarzyszenie realizowało projekt Leonardo da Vinci DIADA. Celem projektu jest większa dostępność usług turystycznych dla osób niepełnosprawnych. Projekt ma za zadanie stworzyć szkolenia dla grupy konsultantów. Konsultanci Ci mają dostosowywać ofertę agencji turystycznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

**W ramach projektu przeprowadzone zostały następujące działania:**

- stworzenie wytycznych dotyczących opisu obiektu turystycznego, tak aby odpowiadał na potrzeby osób niepełnosprawnych. Stworzenie przykładowych opisów,
- przygotowanie szkoleń e-learning dla przyszłych konsultantów oraz przeszkolenie grupy pilotażowej,
- przygotowanie podstaw certyfikacji konsultantów oraz ich promocja na rynku turystycznym.

Podstawowym działaniem Stowarzyszenia w tym projekcie było przede wszystkim upowszechnianie idei projektu – dostępności usług turystycznych oraz jego produktów wśród osób niepełnosprawnych w Polsce, rozwijanie kontaktów z organizacjami osób niepełnosprawnych w innych krajach w celu transferu koncepcji projektu, wsparcie w dotarciu do grupy osób niepełnosprawnych w Polsce, konsultowanie roboczej wersji podręcznika, materiałów multimedialnych oraz procedur pracy w „Diadach” z

uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych. Z podjętych zadań w tym programie wywiązaliśmy się w pełnym zakresie.

- **Praca Kariera Edukacja i Niepełnosprawność - EQUAL**

PEKIN czyli Praca, Edukacja, Kariera i Niepełnosprawność to nowatorski, partnerski projekt którego celem jest wspieranie osób niepełnosprawnych w przełamywaniu barier w życiu społecznym i zawodowym. Projekt powstał z inicjatywy organizacji czynnie działających na rzecz niepełnosprawnych i został skierowany głównie do rodziców opiekunów, pracodawców, samorządów i instytucji zajmujących się osobami niepełnosprawnymi

PEKIN to strategia, działania i konkretne rozwiązania służące przełamywaniu stereotypów i pomocy osobom niepełnosprawnym w codziennym, godnym życiu i funkcjonowaniu w społeczeństwie.

PEKIN przeciwdziała zarówno przeszkodom psychologicznym jak i systemowym. Chcemy, aby osoby niepełnosprawne poczuły się pełnoprawnymi obywatelami, ludźmi którzy z powodu stereotypów nie muszą rezygnować ze swoich ambicji zawodowych, planów i pomysłów na życie.

W ramach udostępniania konkretnych, praktycznych rozwiązań wydaliśmy m. in. publikację pt. "Asystent osoby z niepełnosprawnością. Studium prawno-porównawcze" pod red. Małgorzaty Szeroczyńskiej. Edycja przedstawia regulacje prawne i analizę wzorców systemów prawnych dot. zagadnień związanych z niepełnosprawnością na przykładzie kilku państw m.in. Niemcy, Dania, Francja, Australia, oraz polskie regulacje prawne i funkcjonowanie form wsparcia osobowego dla osoby niepełnosprawnej.

Asystent Osoby Niepełnosprawnej jest zawodem, który figuruje w klasyfikacji zawodów i specjalności (Rozporządzenie ministra gospodarki i pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania) pod symbolem 346 (02). Zgodnie z Klasyfikacją, zawód posiada opis, wg. którego asystent: *"Ułatwia osobie niepełnosprawnej wykonywanie czynności dnia codziennego, pomaga jej w uzyskaniu jak największej samodzielności oraz współpracuje z instytucjami i organizacjami społecznymi w celu zapewnienia optymalnych warunków do samodzielnej rehabilitacji; wspiera osoby niepełnosprawne w realizacji programu rehabilitacji społecznej i zawodowej."*

**Partnerzy projektu:** Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Fundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni, Program Narodów Zjednoczonych do Spraw Rozwoju (UNDP) oraz Fundacja Pomocy Ludziom Niepełnosprawnym.

**Finansowanie:** projekt realizowany był przede wszystkim funduszom strukturalnym programu EQUAL na lata 2004-2006. **Strona:** [www.pekin.org.pl/](http://www.pekin.org.pl/)

- **Training as Vehicle to Employment**

Zakończyliśmy także dwuletni projekt partnerski podpisany - w grudniu 2005 r. wraz z siedmioma partnerami( w większości powiązanymi z ruchem niezależnego życia) z Komisją Europejską, którą reprezentował Dyrektor ds. Zatrudnienia, Spraw Socjalnych oraz Równouprawnienia. Nasze zadanie w tym projekcie miało polegać na współpracy z agencjami rządowymi w wielu europejskich krajach, aby analizować oferowane przez nie zawodowe programy stażowe i praktyki w aspekcie dostępności dla wykwalifikowanych osób niepełnosprawnych.

Aby zwiększyć szanse młodych osób niepełnosprawnych na rynku pracy stworzyliśmy spis

dostępnych szans stażowych oraz praktyk w których młode osoby niepełnosprawne mogą zdobyć cenne doświadczenie zawodowe oraz poznać funkcjonowanie największych agencji. Wierzymy, że rozpoczęcie pracy w instytucji rządowej, w ministerstwie, przedstawicielstwie rządowych oraz innych biurach - ma znaczenie strategiczne w procesie przekształcania nastawienia do wykluczenia społecznego z jakim mierzymy się w naszej polskiej rzeczywistości.

Rządy muszą same pokazywać dobre wzorce włączające osoby niepełnosprawne w szeregi pracowników swoich pracowników, które w posiadanych kwalifikacjach zawodowych nie będą ustępować wobec sprawnych kandydatów do pracy biurach rządowych. Metodologia projektu polegała na tworzeniu "narodowych" sieci zajmujących się aspektami zatrudnienia, reprezentantów związków zawodowych oraz organizacji osób niepełnosprawnych jak również osób indywidualnych poszukujących zatrudnienia.

**Partnerzy realizujący projekt:** Instytut niezależnego życia ze Szwecji (partner wiodący), Centra Niezależnego Życia z Bad Kreuznach (Niemcy), Dublin, Helsinki, Thessaloniki oraz organizacji pozarządowych Inicativas y Estudios Sociales, Spain, Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, Polska , Apeirons - Litwa.

- **Media Project** (omówiony szerzej w części V)

Udział Stowarzyszenia w międzynarodowym projekcie został zainicjowany spotkaniem w stolicy Hiszpanii w Madrycie 2006 r.. Było przede wszystkim inspiracją i możliwością poznania organizacji z całej Europy, które są zaangażowane w podobne działania na swoim terenie. W czasie trzech w ciągu roku spotkań dyskutowane były zarówno sprawy merytoryczne jak i formalne. Stąd powstała lista spraw, które powinny być załatwione a także lista materiałów, o które Stowarzyszenie powinno prosić partnerów z innych krajów.

### **Jesteśmy w Europie**

Od 2004 r. po wejściu naszego kraju do rodziny państw Europy, przeprowadziliśmy wiele działań pod hasłem "Europa bez barier" z udziałem przedstawicieli Unii Europejskiej. Podjęta została także współpraca z hiszpańską organizacją CO.GA.MI. (Galicyska Federacja Osób Niepełnosprawnych). Stowarzyszenie zostało zaproszone na Europejską Konfederację na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych (CEEH), w skład której wchodzi kilkanaście organizacji pozarządowych z krajów unijnych. Dzięki temu mogliśmy bliżej poznać bratnie organizacje w Europie. Potem wspólnie z Urzędem Komitetu Integracji Europejskiej wydaliśmy kilka publikacji nt. sytuacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych żyjących w krajach Unii Europejskiej. Jako Stowarzyszenie należymy również do międzynarodowej organizacji Workability International, działającej na rzecz zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

Dzięki środkom unijnym, możliwa stała się obecnie intensywna współpraca z organizacjami z Hiszpanii, Finlandii, Niemiec, Szwecji, Wielkiej Brytanii i Portugalii, a to wszystko po to, aby niepełnosprawnym Polakom żyło się coraz lepiej, normalniej i zgodnie z wypracowanymi na świecie standardami.

### **V. PROMOCJA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ DZIAŁAŃ NA ICH RZECZ**

W Polsce wciąż pokutuje stereotypowy obraz osoby niepełnosprawnej jako nieporadnej, niezdolnej do samodzielnego funkcjonowania we wszystkich aspektach życia społecznego, twórczego czy zawodowego. Media, nadal traktują sprawy osób niepełnosprawnych dość

pobieżnie i nieprofesjonalnie. Prawdopodobnie odziedziczyły to po latach wcześniejszych, kiedy problem niepełnosprawności był wstydlivy, a przez to skrywany. Dlatego z wielkim zaangażowaniem uczestniczyliśmy w projekcie, wspieranym ze środków Unii Europejskiej, który umożliwiał aktywne wpływanie na środowisko mediów polskich. niepełnosprawne.

## **1. PROJEKT MEDIA**

W ramach pracy z mediami w roku 2007 zostały przeprowadzone następujące działania:

- "Media and Disability" - konferencja 22 marca 2007 r. Celem konferencji było zwrócenie uwagi na dobre praktyki przedstawiania osób niepełnosprawnych w polskich mediach, jak i wskazanie na najczęściej popełniane błędy w tej dziedzinie. Ogónoeuropejski kontekst konferencji i tendencje w mediach zagranicznych przedstawili zaproszeni specjaliści z Wielkiej Brytanii.

### **Uczestnicy (110 osób):**

- przedstawiciele organizacji pozarządowych,
- urzędnicy, na co dzień kreujący wizerunek osób niepełnosprawnych,
- przedstawiciele agencji reklamowych,
- przedstawiciele reklamodawców
- dziennikarze,
- studenci szkół filmowych,
- studenci dziennikarstwa.

### **W debacie głos zabierali m.in.:**

- Piotr Pawłowski, Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji, redaktor naczelny magazynu „Integracja” i portalu [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl)
- Maryke Lefebvre – w 1992 r. została Sekretarzem Generalnym Europejskiej Federacji Reklamy Zewnętrznej (FEPE), gdzie zarządzała sekretariatem w Paryżu i działalnością stowarzyszenia. W 2001 r. Stowarzyszenie Reklamy (Advertising Association) wyznaczyło Maryke do przygotowania i koordynowania działalności mieszczącego się w Brukseli, w niepełnym wymiarze godzin, biura Advertising Information Group (Grupy Reklamowo – Informacyjnej), nieoficjalnego odpowiednika AA, (przy jednoczesnym uczestnictwie AA w grupie) stowarzyszenia trzech organizacji reklamowych z Niemiec, Holandii i Austrii. Od maja 2004 r., Myrake pracuje na stanowisku Dyrektora ds. Europejskich dla EACA.
- Elspeth Morrison – była producentką w BBC w zespole programów dla osób niepełnosprawnych a w szczególności interesowała się produkcją komedii z pomocą osób niepełnosprawnych. Przez 6 lat była wydawcą wpływowego magazynu „Disability Arts In London”. Jest jedną z czołowych Disability Equality Trainer (Trener ds. Równouprawnienia Osób Niepełnosprawnych), w szczególności pracującej ze środowiskiem artystycznym oraz mediami.
- Danuta Gorajewska - doktor nauk społecznych na Akademii Pedagogiki Specjalnej, specjalista od edukacji i integracji osób niepełnosprawnych i sprawnych, autorka książki na temat mitów i stereotypów na temat osób niepełnosprawnych.
- Karol Pękuł, Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych, osoba odpowiedzialna w telewizji publicznej za wizerunek osób niepełnosprawnych.
- Ilona Łepkowska, najbardziej znana scenarzystka serialowa w Polsce, autorka scenariuszy do takich hitów serialowych jak „Klan” czy „M jak miłość”, w swoich filmach wprowadza także osoby niepełnosprawne (np. chłopiec z zespołem Downa i osoba na wózku).

- Paweł Tyszkiewicz, Stowarzyszenie Agencji Reklamowych.
- Martin Winter, Leo Burnett Polska (Creative Director), przygotował największą w kraju kampanię w 2003 r., w chwili obecnej koordynuje kolejnymi projektami na rzecz osób niepełnosprawnych.

**Ocena konferencji** była bardzo wysoka, okazywano duże zadowolenie z udziału w konferencji i jej przydatność w codziennej pracy gości. W uwagach często pojawiały się pytania o możliwości kolejnych spotkań na temat pokazywania osób niepełnosprawnych w telewizji, tendencji rozwoju ich pokazywania w reklamie, a także prośby o informacje na temat: w jaki sposób mówić i pokazywać niepełnosprawność niewidoczną, w jaki sposób zapobiegać stereotypom powielanym w szkołach oraz w jaki sposób zachęcić same osoby niepełnosprawne do bardziej pozytywnego mówienia o samych sobie.

#### • **Szkolenia dla studentów**

W 2006 roku nawiązaliśmy współpracę z Wydziałem Dziennikarstwa Uniwersytetu Warszawskiego. W 2007 r. ramach zajęć dydaktycznych również przygotowaliśmy i poprowadziliśmy zajęcia dla studentów V roku. Tematem zajęć był: *„Problem osób niepełnosprawnych w działaniach komunikacyjnych „Integracji”*”. W ramach półtoragodzinnych lekcji przeprowadzonych z czterema grupami studentów (ok. 100 osób) omówiliśmy najbardziej istotne elementy działań komunikacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie. Przedstawiając przebieg naszych kampanii oraz prowadzonych wokół nich działań medialnych, szczególną uwagę zwróciliśmy na wizerunek osób niepełnosprawnych, na to, o czym dziennikarz powinien pamiętać, poruszając tę tematykę. Celem zajęć było wpojenie młodemu pokoleniu dziennikarzy właściwego spojrzenia na problematykę osób niepełnosprawnych i przekonanie ich do kreowania właściwego, wolnego od stereotypów wizerunku osoby niepełnosprawnej w mediach.

Dzięki przeprowadzonym zajęciom w tym roku nawiązaliśmy kontakt z kilkoma młodymi dziennikarzami, którzy często poruszają tematykę związaną z środowiskiem osób niepełnosprawnych w mediach ogólnopolskich.

#### • **Konkurs dziennikarski „Oczy Otwarte”**

Od 2006 r. Philip Morris Polska SA oraz Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji pod patronatem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich organizują konkurs dziennikarski „Oczy Otwarte”.

W grudniu 2006 r. rozstrzygnięta została VI edycja konkursu dziennikarskiego "Oczy otwarte", pod patronatem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich i portalu [www.ngo.pl](http://www.ngo.pl).

Celem konkursu „Oczy Otwarte” jest promowanie w mediach i przez media pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych jako aktywnych społecznie, twórczo i zawodowo, kreowanie wizerunku wolnego od stereotypów i uprzedzeń. Prace zgłoszone do konkursu muszą poruszać takie tematy jak: integracja osób sprawnych z niepełnosprawnymi, sukcesy osobiste i zawodowe osób niepełnosprawnych oraz życie codzienne osób niepełnosprawnych.

Konkurs jest skierowany do mediów w całym kraju, zarówno publicznych, jak i prywatnych, a zgłaszane prace są oceniane w trzech kategoriach: 1. artykuł prasowy, 2. audycja radiowa, 3. program telewizyjny. Wszystkie prace zakwalifikowane zgodnie z regulaminem podlegają ocenie Jury Profesjonalnego, które tworzą znani i cenieni dziennikarze w składzie:

- Barbara Rogalska (Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich),
- Barbara Pietkiewicz („Polityka”),

- Mariusz Burchart („Gazeta Wyborcza”),
- Janina Jankowska (Rada Programowa TVP), Filip Łobodziński („Newsweek Polska”),
- Piotr Pawłowski („Integracja”).

Jury wybrało laureata nagrody głównej oraz nominowało po pięć prac w każdej z trzech kategorii (artykuł prasowy, audycja radiowa, program telewizyjny). Następnie wybrane prace oceniło Jury Komplementarne, w skład którego wchodzi przedstawiciele świata osób niepełnosprawnych.

Konkurs dziennikarski „Oczy Otwarte” promuje kreowanie przez media pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych jako zdolnych do uczestniczenia w życiu w jego pełnym wymiarze. Konkurs nagradza dziennikarzy, którzy przedstawiają w mediach osoby niepełnosprawne jako pełnoprawnych członków społeczeństwa – w pracy, na uczelni, w przestrzeni publicznej. Pomagają w ten sposób współtworzyć polskie społeczeństwo pozbawione barier i negatywnych stereotypów. W konkursie ważne są również tematy interwencyjne, pokazujące trudne problemy osób niepełnosprawnych rozwiązane właśnie dzięki dziennikarzom, ich pracy i wrażliwości.

### **Zwycięzcy konkursu „Oczy Otwarte” 2007:**

Grand Prix otrzymała Anna Ujma z TVP Katowice za programy: „Niepełnosprawne szczęście”, „Z miłości do radia” oraz „A może jeszcze jedno”.

Nagrody otrzymali również: w kategorii „Prasa” – Szymon Hołownia z „Newsweek Polska” za artykuł „Nieważne, że bez happy endu”, w kategorii „Radio” – Małgorzata Żerwe z Radia Gdańsk za audycję „Pozytywny kłopot”, w kategorii „Telewizja” – Beata Hyży-Czołpińska z TVP Białystok za najlepszy program telewizyjny „Wszystkiego było w życiu”. Ponadto jury konkursu przyznało honorowe wyróżnienie redakcji Telewizji Polskiej Oddział Katowice oraz wyróżnienia dla Radia Kraków, TVP Sport oraz „Gazecie Jarocińskiej”.

Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji poprzez organizowanie konkursu dziennikarskiego „Oczy Otwarte” ma możliwość aktywizowania środowiska dziennikarskiego do promowania w mediach pozytywnego wizerunku osób niepełnosprawnych, a także nawiązuje ciekawe kontakty ze środowiskiem mediów i z wieloma organizacjami działającymi na terenie Unii Europejskiej.

Uroczyste wręczenie statuetek konkursu „Oczy Otwarte” odbywa się podczas Wielkiej Gali Integracji w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie. Nagrodzone osoby otrzymały zaproszenie na wyjazd studyjny do Brukseli (Belgia), aby zapoznać się z nowoczesnymi rozwiązaniami ułatwiającymi niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.

#### **• Konferencje prasowe**

Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji prowadząc swoje działania organizuje szereg eventów. Każdemu z nich towarzyszy zawsze oprawa medialna. Przy okazji ważniejszych wydarzeń organizujemy zawsze konferencje prasowe, na które zapraszamy dziennikarzy zajmujących się tematyką społeczną a także, w zależności od tematu konferencji, przedstawicieli mediów branżowych. We współpracy z profesjonalną agencją PR przygotowujemy zaproszenia dla mediów, a następnie informację prasową, która jest dystrybuowana podczas konferencji i jednocześnie rozsyłana bezpośrednio do mediów drogą mailową.

## **2. KONKURS „CZŁOWIEK BEZ BARIER”**

Projekt prowadzony przez Stowarzyszenie od 2003 roku, kiedy po raz pierwszy został ogłoszony plebiscyt o tytuł CZŁOWIEKA BEZ BARIER. Tytuł ten przyznawany jest raz na rok osobie, która pomimo swojej niepełnosprawności odnosi sukcesy w życiu zawodowym i prywatnym. Jest uznanym artystą, wybitnym sportowcem, liderem społeczności lokalnej, działa w organizacji pozarządowej, odnosi sukcesy w biznesie, robi coś niezwykłego. Dzięki temu przełamuje swoim życiem i działalnością stereotypowy wizerunek osób niepełnosprawnych. Człowiek bez barier wybierany jest drogą głosowania przez czytelników magazynu Integracja, telewidzów TVP oraz odwiedzających portal [www.niepelnosprawni.pl](http://www.niepelnosprawni.pl).

Laureatką tytułu "Człowiek Bez Barier 2007" została **prof. Ewa Nowicka-Rusek**. Jest profesorem dr. hab. antropologii społecznej na Uniwersytecie Warszawskim (Wydział Socjologii i Antropologii), oraz kierownikiem Zakładu Antropologii Społecznej. Wykłada też w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej. Od 1994 r. jest członkinią Komitetu Nauk Etnologicznych. - To, że nie widzi, nie przeszkadza jej prowadzić aktywne życie zawodowe i prywatne. Jak sama mówi, to, że jest niepełnosprawna, nie definiuje jej życia. Przede wszystkim jest człowiekiem, kobietą, matką, naukowcem, przyjacielem itd., a to, że jest niepełnosprawna to bardzo daleka informacja...

Konkurs zawsze cieszy się ogromnym zainteresowaniem mediów. W podsumowujących go galach w 2006 i 2007 roku wzięło łącznie udział ok. 40 dziennikarzy, co zaowocowało licznymi publikacjami w prasie i Internecie, a także relacjami w TVP, TVN oraz stacjach radiowych. Podsumowaniem 5 lat konkursu jest album „Człowiek bez barier. Sylwetki laureatów 2003-2007”, który dystrybuowany jest m.in. do mediów. Konkurs ma na celu promocję osób niepełnosprawnych i obalenie stereotypu osoby niepełnosprawnej pokutującego w społeczeństwie. W ramach konkursu wyłanianych jest 5 osób niepełnosprawnych, które stają się wzorem i inspiracją do prowadzenia aktywnego życia, a także przeczą stereotypowi osoby niepełnosprawnej jako słabej i odsuniętej na margines społeczeństwa.

Plebiscyt organizowany był po raz drugi pod patronatem pani Marii Kaczyńskiej – małżonki Prezydenta RP oraz Rzecznika Praw Obywatelskich, Janusz Kochanowskiego.

### **3. WIELKA GALA INTEGRACJI**

Jest to największa uroczystość, promująca osoby niepełnosprawne oraz działania podejmowane na ich rzecz, które Stowarzyszenie organizuje od 1997 roku, początkowo w Filharmonii Narodowej a w ostatnich latach w Sali Kongresowej w Warszawie. Spotkanie takie odbywa się zawsze z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych (przypadającego na dzień 3 grudnia). W 2007 r. ta uroczystość odbyła się 1 grudnia 2007 r. o godz. 19.00 w Sali Kongresowej PKiN w Warszawie.

Gościem honorowym Gali 2007 był Prezes Rady Ministrów Donald Tusk, który dokonał uroczystego otwarcia Gali a także wziął udział w rozmowie z Pełnomocnikiem Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych Jarosławem Dudą oraz Szefem Sejmowej Komisji ds. Społecznych i Rodziny Sławomirem Piechotą. Ponadto na scenę zaproszeni zostali Prezydent Gdyni Wojciech Szczurek i Zastępca Prezydenta m.st. Warszawy Jacek Wojciechowicz, a także przedstawiciele wspierających Galę firm – LINK4 oraz General Motors Polska.

Podczas Wielkiej Gali Integracji zostały rozstrzygnięte konkursy: Warszawa bez barier – konkurs architektoniczny na najlepiej dostosowany budynek w Warszawie oraz Oczy

otwarte – konkurs dziennikarski na najlepszą pracę o tematyce niepełnosprawności.

Przyznano również, już po raz 11 Medale Przyjaciół Integracji. W tym roku nagrodą tą wyróżniono:

- Krystynę Jandę - za wieloletnie wsparcie działań na rzecz dzieci z autyzmem oraz budowanie prawdziwej integracji społecznej w środowisku teatralnym
- Ilonę Łepkowską - za wrażliwość i zaangażowanie w kreowanie właściwego wizerunku osób niepełnosprawnych w polskich serialach
- Morski Instytut Rybacki w Gdyni - za konsekwentne udostępnienie obiektu „Akwarium Gdyńskie” dla potrzeb osób z różnego rodzaju niepełnosprawnościami.

Wielką Galę Integracji w 2007 r. poprowadzili: Beata Wachowiak – Zvara (Pełnomocnik Prezydenta Gdyni ds. Osób Niepełnosprawnych) i Piotr Pawłowski (Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji).

Zaproszenie do występu podczas Gali przyjęli Justyna Steczkowska, Ewa Lewandowska oraz włoski artysta Roberto Bignoli. Oprawę muzyczną Gali zapewnił zespół Grzegorza Daronia, który towarzyszył również występom artystów.

Jako gwiazda wieczoru wystąpiła **Justyna Steczkowska** - artystka obdarzona rzadko spotykaną, prawie pięciooktawową skalą głosu, polska wokalistka popowa, a także skrzypaczka i aktorka; swoją barwną karierę zapoczątkowała wygraną w „Szansie na sukces” w 2004 r., następnie zdobyła m.in. Grand Prix Opole'94, Wiktora'96, ustanowiła również absolutny rekord zdobywając 5 Fryderyków w 1996 r.: Wokalistka roku, Album roku - "Dziewczyna Szamana", Piosenka roku - "Oko za oko", Fonograficzny debiut roku, Teledysk roku - "Oko za oko"; jej najbardziej znane i nagradzane płyty to „Dziewczyna szamana”, „Naga”, „Alkimja”, „Femme fatale”; obecnie promuje swoją najnowszą płytę „Daj mi chwilę”.

Galę uświetnili także artyści niepełnosprawni:

**Ewa Lewandowska** - finalistka wielu konkursów muzycznych, zdobyła m.in. tytuł Artystki Roku 2004 przyznawany w Plebiscycie Gazety Wyborczej; zagrała w filmie Wiesława Saniewskiego pt. „Bezmiar Sprawiedliwości”; laureatka Nagrody Grand Prix XI Festiwalu Piosenki Młodzieży Niepełnosprawnej "Impresje Artystyczne - Ciechocinek 2007" oraz Nagrody Prezydenta Bydgoszczy; Ewie towarzyszyła podczas Gali orkiestra kameralna pod batutą Marka Czekają.

**Roberto Bignoli** – artysta pochodzący z Novary we Włoszech; jeden z najbardziej znanych piosenkarzy chrześcijańskich na świecie; koncertował w Europie, Stanach Zjednoczonych oraz Ameryce Południowej i Łacińskiej; dyrektor artystyczny wielu płyt z udziałem międzynarodowych artystów chrześcijańskich; organizator międzynarodowych koncertów muzyki chrześcijańskiej; laureat najbardziej prestiżowej katolickiej nagrody muzycznej Unity Award

Zaproszenie przyjęli także goście z Wielkiej Brytanii z organizacji Show Trust oraz ambasady Wielkiej Brytanii i Ambasady Amerykańskiej.

Wielka Gala Integracji to coroczne święto środowiska osób niepełnosprawnych organizowane z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych. Podczas tej uroczystości prezentowane są osiągnięcia i najważniejsze wydarzenia dotyczące osób niepełnosprawnych oraz podsumowywane konkursy: architektoniczny – na najlepiej dostępny budynek oraz dziennikarski – na najlepszą publikację dotyczącą osób niepełnosprawnych. Galę uświetniają występy gwiazd polskiej sceny oraz artystów

niepełnosprawnych, niejednokrotnie zupełnie jeszcze nie znanych większej publiczności. W latach 2006-2007 Telewizja Polska wyemitowała reportaż z tego wydarzenia. Wyniki konkursów, a tym samym promocja pozytywnych rozwiązań na rzecz osób niepełnosprawnych, zostały omówione na łamach dzienników i magazynach, a także na antenie radia i telewizji – ok. 20 publikacji.

Szczególnie cieszy nas, że Wielkiej Gali udział wzięło ok. 3 tys. widzów, w tym ponad 100 osób na wózkach inwalidzkich oraz kilkanaście osób niesłyszących i niedosłyszących.

**Wielka Gala dla Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji jest szczególnym wydarzeniem, kiedy możemy podsumować publicznie efekty całorocznej pracy, podziękować partnerom, sponsorom, a nade wszystko mamy kolejną okazję, aby promować idee integracji społecznej osób niepełnosprawnych.**

Zamiast podsumowania

**Wszystkie działania, jakie podejmuje Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji w konsekwencji zawsze są promocją osób niepełnosprawnych oraz obywatelskim działaniem na ich rzecz.**

Oto konkretne przykłady...W 2007 roku Stowarzyszenie kontynuowało tworzenie sieci Centrów Integracja, których idea jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym i wszystkim, którzy są związani lub zainteresowani problematyką tego środowiska dostępu do kompleksowej informacji. Centra prowadzą również doradztwo zawodowe oraz pośrednictwo pracy. Inauguracji działalności każdego z Centrów towarzyszyła konferencja prasowa. W siedzibach placówek spotkali się przedstawiciele lokalnych władz, środowiska osób niepełnosprawnych, organizacji i instytucji działających na rzecz tego środowiska oraz lokalne media. Dzięki ich zaangażowaniu informacja o istnieniu nowych centrów oraz ich działalności dotarła do szerokiego grona odbiorców. Ten lokalny medialny rozgłos przyczynił się do promocji Centrów, a co za tym idzie – ich działań na rzecz środowiska osób niepełnosprawnych, dzięki czemu już beneficjentów skorzystało z ich pomocy.

Drugi przykład - od 2003 r. Stowarzyszenie w porozumieniu Fundacją Sue Ryder w Polsce prowadzi Fundusz Pierwszy Krok, w ramach którego wspiera osoby, które w wyniku wypadku doznały urazu kręgosłupa. W 2006 r. Fundusz zaistniał w województwie małopolskim. Aby nagłośnić tę ideę, a także aby wzmocnić działania profilaktyczne zapobiegające wypadkom nad wodą, CI w Krakowie zorganizowało konferencję prasową. Odbędzie się ona w krakowskim Parku Wodnym, podczas konferencji zorganizowano profesjonalny pokaz ratownictwa. Miejsce i ciekawa konwencja konferencji, a także ważny społecznie temat przyciągnęły przedstawicieli wszystkich krakowskich mediów, efektem ich zaangażowania w temat były publikacje w prasie krakowskiej oraz radiu i TVP.

Trzeci przykład - w 2007 r. rozpoczęła pracę Infolinia „Sprawni w pracy” przeznaczona dla pracodawców szukających informacji na temat zatrudnienia osób niepełnosprawnych. Rozpoczęciu działalności tej infolinii towarzyszyła konferencja prasowa, podczas której zaprezentowano zasady jej działania i przedstawiono zespół. Dziennikarze mogli również tego dnia towarzyszyć konsultantom w ich pracy. Informacja o nowej infolinii ukazała się w kilkunastu publikacjach. Ważnym wzmocnieniem była kampania medialna oparta o emisję spotów radiowego – 52 emisje – i telewizyjnego – 230 emisji w TVP oraz 880 emisji w TVN. Kampanię wspierały także reklamy prasowe w największych magazynach i dziennikach polskich oraz banery internetowe na 13 głównych portalach biznesowych.

Działania podejmowane przez Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji skierowane są zarówno do osób niepełnosprawnych i środowisk z nimi związanych, jak i osób pełnosprawnych.

Programy i projekty, przygotowywane dla osób niepełnosprawnych, stymulują do większej aktywności - twórczej, zawodowej, artystycznej i sportowej, oraz pomagają im w uzyskaniu wszelkich potrzebnych informacji. Inne projekty adresujemy do osób pełnosprawnych, młodzieży uczącej się i studiującej, architektów, przedsiębiorców, pracodawców i parlamentarzystów oraz hotelarzy i przedstawicieli branży turystycznej. Ich celem jest przełamywanie barier, lęków i negatywnych stereotypów o osobach niepełnosprawnych, uświadamianie o najważniejszych problemach jakie ich dotyczą, dostarczanie rzetelnej informacji i wiedzy, oraz pokazywanie standardów, do osiągnięcia których powinniśmy dążyć, aby osoby niepełnosprawne mogły funkcjonować w społeczeństwie jako jego pełnoprawni obywatele.

Dla osób niepełnosprawnych staramy się wybierać projekty inspirujące do radzenia sobie w sytuacjach, które wydają się być bez wyjścia. Osobom sprawnym pomagamy zobaczyć te osoby, jako ludzi mających pełne prawa do rozwoju, zarówno osobistego jak i zawodowego. Wszystkim natomiast uświadamiamy, że inny, to nie znaczy gorszy, a niepełnosprawny, to ponad wszystko, co go ogranicza, przede wszystkim CZŁOWIEK. Świat natomiast został tak stworzony, aby było w nim miejsce dla każdego.

## **2) Informację o działalności gospodarczej**

Zgodnie z § 27 Statutu Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, przy czym cały dochód z tej działalności jest przeznaczony na realizację celów statutowych.

## **4) Odpisy uchwał** zarządu Stowarzyszenia (w załączeniu kopie uchwał potwierdzone za zgodność z oryginałem)

W 2007 r. Zarząd Stowarzyszenia podjął następujące uchwały (kopie w załączeniu):

- Uchwała nr 1 z dnia 3 stycznia 2007 w sprawie zwołania Zwyczajnego Walnego Zebrania Członków
- Uchwała nr 2 z dnia 3 stycznia 2007 w sprawie skreślenia z listy członków SPI
- Uchwała nr 3 z dnia 3 stycznia 2007 w sprawie powołania nowych członków SPI
- Uchwała nr 4 z dnia 30 stycznia 2007 w sprawie powołania nowych członków SPI
- Uchwała nr 5 z dnia 30 stycznia 2007 w sprawie przeznaczenia dochodu uzyskanego przez Stowarzyszenie na podstawie umowy o świadczenie usług reklamowych zawartej z Polską Telefonią Cyfrową
- Uchwała nr 6 z dnia z dnia 30 stycznia 2007 w sprawie przeznaczenia darowizny otrzymanej przez Stowarzyszenie na podstawie umowy zawartej z Polską Telefonią Cyfrową
- Uchwała nr 7 z dnia 2 marca 2007 w sprawie wyznaczenia pośród swoich członków Wiceprezesa
- Uchwała nr 8 z dnia 17 kwietnia 2007 w sprawie powołania nowych członków SPI
- Uchwała nr 9 z dnia 30 czerwca 2007 w sprawie przyjęcia sprawozdania finansowego za rok obrotowy 2006 i przedstawienia go do zatwierdzenia przez Komisję Rewizyjną SPI
- Uchwała nr 10 z dnia 30 czerwca 2007 w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności SPI za rok 2006 i i przedstawienia go do zatwierdzenia przez Komisję Rewizyjną.

## Część II. Sprawozdanie finansowe

5) Informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł:

Lp.	Przychody Stowarzyszenia w 2007 roku					
1.	spadek					Brak
2.	zapis					Brak
3.	darowizna					<b>903.719,65</b>
4.	środki publiczne	z budżetu państwa:	środki unijne	Z budżetu gminy		
		<b>2.993.866,37</b>	<b>7.216.764,46</b>	<b>423.356,49</b>		
5.	Świadczenia odpłatne	Brak				
6.	Wynik finansowy działalności gospodarczej	<b>537.206,10</b>		procentowy stosunek przychodu z dz. gosp. do przychodu ogółem	4,36%	
7	Przychody z działalności gospodarczej	<b>772.573,04</b>				
8	Pozostałe przychody	<b>1.252,37</b>				
9	Przychody finansowe	<b>4.844,78</b>				
<b>RAZEM PRZYCHODY:</b>		<b>12.316.377,16</b>				

**Informacja o poniesionych kosztach na:**

Lp.	Koszty Stowarzyszenia w 2007 r.	
1.	Na realizację celów statutowych	<b>11.170.611,06</b>
2.	Koszty administracyjne:	<b>379.411,68</b>
	- opłaty telefoniczne	<b>5.516,99</b>
	- opłaty dot samochodów	<b>19.286,52</b>
	- czynsz	<b>14.266,89</b>
	- art. biurowe	<b>6.763,97</b>
	- pozostałe	<b>333.577,31</b>
3.	Działalność gospodarcza	<b>235.366,94</b>
4.	Pozostałe koszty	<b>2404,72</b>

5.	Koszty finansowe	29.264,78
<b>Razem KOSZTY:</b>		<b>11.817.059,18</b>

**6) dane o:**

a) liczbie osób zatrudnionych w Stowarzyszeniu z podziałem według zajmowanych stanowisk z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej,

*Liczba osób zatrudnionych na dzień 31-12-2007 r. z podziałem według zajmowanych stanowisk i wykonywanych czynności wynosiła:*

L.p.	Stanowisko	Liczba osób
1	Dyrektor Generalny	1
2	Pełnomocnicy	1
3	Dyrektorzy	12
4	Kierownicy, Koordynatorzy merytoryczni	9
5	Obsługa finansowa, księgowość, kadrowa	14
6	Redaktorzy, dziennikarze, graficy	9
7	Doradcy zawodowi	11
8	Job coach	2
9	Specjaliści ds. osób niepełnosprawnych	3
10	Specjaliści ds. pracodawców	4
11	Pośrednicy pracy	2
12	Specjaliści programowi	8
13	Pracownicy socjalni	4
14	Psycholodzy	6
15	Asystenci	8
16	Obsługa informatyczna, obsługa techniczna	3
17	Pracownicy infolinii	8
<b>Razem</b>		<b>105</b>

*W 2007 roku 1 osoba była zatrudniona na umowę o pracę wyłącznie w działalności gospodarczej (od 1.09.2007) na stanowisku dyrektora.*

b) łącznej kwocie wynagrodzeń wypłaconych przez Stowarzyszenie z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej:

W 2007 r. łącznie wynagrodzenia z tytułu umów o pracę wyniosły- **3.923.545,68zł**, w tym wynagrodzenia osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej: **33.161, 60zł**.

b) wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu -**0zł**

c) innych organów Stowarzyszenia oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością

gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia-  
**nie dotyczy,**

d) wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia,

W 2007 r. łącznie wynagrodzenia z umów zleceń i o dzieło – **739.050,81zł**

Narzuty na wynagrodzenia (składki ZUS płatne przez płatnika) wyniosły łącznie od wynagrodzeń z listy płac oraz umów zleceń- **74.198,27 zł**

e) udzielonych przez Stowarzyszenie pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz z podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek- **0zł**

f) kwotach ulokowanych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku,  
W 2007 r. na rachunkach bankowych w banku DNBnORD SA III O/Warszawa posiadano środki pieniężne w wysokości (stan na 31.12.2007): **1.954.278,06 zł w tym:**

<b>130-002</b>	<b>260.147,00</b>	<b>CENTRUM INFORM.PORTAL</b>
<b>130-004</b>	<b>0,06</b>	<b>GALA UM WARSZAWA</b>
<b>130-006</b>	<b>44.607,36</b>	<b>SEMINARIA PARTNER</b>
<b>130-009</b>	<b>66.350,41</b>	<b>1.4 POŚRED.WARSZAWA PFRON</b>
<b>130-010</b>	<b>216.733,61</b>	<b>1.4 POSRED.KRAKÓW PFRON</b>
<b>130-012</b>		<b>POŚRED.PHARE</b>
<b>130-014</b>	<b>13.453,14</b>	<b>OŚRODKI MAŁOP.PFRON</b>
<b>130-015</b>	<b>83.180,78</b>	<b>PIERWSZY KROK MAŁOP.PFRON</b>
<b>130-016</b>	<b>59.259,91</b>	<b>KAMPANIA INFOLINIA</b>
<b>130-019</b>	<b>4.709,11</b>	<b>INSTYT.PHARE EURO</b>
<b>130-020</b>	<b>317,07</b>	<b>INSTYT.PHARE PLN</b>
<b>130-022</b>	<b>7.142,11</b>	<b>DIADA LEONARDO</b>
<b>130-024 III</b>	<b>29.048,40</b>	<b>EQUAL FUNDACJA SZCZECIN</b>
<b>130-027</b>	<b>14.640,67</b>	<b>DFA KOMISJA EUROP.</b>
<b>130-030</b>	<b>0,14</b>	<b>FIO</b>
<b>130-034</b>	<b>148.252,21</b>	<b>DODATEK</b>
<b>130-035</b>	<b>301.214,70</b>	<b>OŚRODKI GDYNIA</b>
<b>130-036</b>	<b>136.761,67</b>	<b>OŚRODKI ZIELONA GÓRA</b>
<b>130-037</b>	<b>6,31</b>	<b>OCZY OTWARTE PHILIP MORRIS</b>
<b>130-050</b>	<b>3.847,32</b>	<b>RACH.BANKOWY 1%</b>
<b>130-056</b>	<b>-1,20</b>	<b>RACH.BANKOWY CBB 2005</b>
<b>130-100</b>	<b>0</b>	<b>RACH.BANKOWY PODSTAWOWY</b>
<b>130-101 130-500</b>	<b>31.532,41 533.074,87</b>	<b>RACH.BANKOWY DZIAŁ.GOSP. LOKATA</b>

- g) wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek-**nie dotyczy**,
- h) nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie- **nie dotyczy**,
- i) nabytych pozostałych środkach trwałych,

W 2007 r. Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji nabyło pozostałe środki trwałe w cenie nabycia w wysokości :**390.917,84 zł**

w tym: inwestycje w obcych środkach trwałych (lokale)- **0 zł**

Zakupiono także wartości niematerialne i prawne w cenie nabycia w wysokości:  
**24.280,56zł**

- j) wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych,

Wartość aktywów obrotowych wyniosła - **5.491.013,43 zł**

Wartość zobowiązań wyniosła - **799.391,02zł**

**8. Dane o działalności zleconej Stowarzyszenia przez podmioty państwowe i samorządowe** (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności,

Wynik finansowy na działalności zleconej wyniósł w 2007 r.- **0,00 zł.**

**9. Informację o rozliczeniach Stowarzyszenia** z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także informację w sprawie składanych deklaracji podatkowych.

Stowarzyszenie jest zwolnione ze składania comiesięcznych deklaracji CIT-2,  
Obowiązane jest do składania deklaracji PIT-4 - z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych i deklaracji VAT-7- z tytułu podatku od towarów i usług.  
Zobowiązania Stowarzyszenia na 31-12-2007 r. wyniosły:

z tytułu podatków - **40.666,00 zł**

z tytułu dostaw i usług -**171.854,41 zł**

**10) W okresie sprawozdawczym była przeprowadzona w Stowarzyszeniu kontrola:**

PFRON EFS 1.4 – w ramach sześciu projektów realizowanych przez Stowarzyszenie, nr umów: WUE/0039/IV/05, WUE/0040/IV/05, WUE/0088/V/06/F, WUE/0089/V/06/F, WUE/0090/V/06/F, WUE/0091/V/06/F.

PFRON PARTNER 2006 – przeprowadzono audyt 3 projektów realizowanych w ramach umowy nr 18/PAR/wn/WRP/2006.

Urząd Miasta Warszawa – przeprowadzono kontrole 2 projektów realizowanych w ramach umów:

- 68/2004-2009 Aktywizacja Niepełnosprawnych Mieszkańców Stolicy – Centrum Informacyjno-Szkoleniowe dla Osób Niepełnosprawnych;
- 120/2007/970 – Warszawa bez barier – Miasto dla każdego.

Wynik powyższych kontroli był pozytywny: realizacja projektów przebiegała prawidłowo.

W 2007 roku przeprowadzono audyt ksiąg finansowych za rok 2006 Stowarzyszenia. Wynik badania był pozytywny.

Warszawa, 31.03.2008



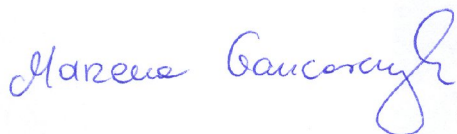
Ewa Pawłowska  
Członek Zarządu

PREZES ZARZĄDU




mgr Piotr Pawłowski

Piotr Pawłowski  
Prezes Zarządu



Skarbnik Zarządu



Beata Łoza